

ISSN 1506-9117

BESKIDZKI INFORMATOR KULTURALNY

w r z e s i e ń

2003

Cena 3 zł

Zbigniew Bielewicz, „Z tatrzańskiego pleneru”. Fot. Mieczysław Peterek
Zbigniew Bielewicz świętował w sierpniu 90. rocznicę urodzin.
Sylwetkę bielskiego artysty prezentujemy w dziale PLASTYKA.

Na pierwszej stronie fotomontaż, autorstwa Janusza Legonia,
z „Iwony, księżniczki Burgunda” w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.
Sztuka Witolda Gombrowicza, w reżyserii Grzegorza Chrapkiewicza
(premiera w kwietniu 2003), wraca we wrześniu na deski Teatru Polskiego.
Na zdjęciu od lewej: Wojciech Kalarus (gościnnie) – Filip, Aleksander Pestyk
– Kanclerz, Władysława Cader – Królowa, Anna Guzik – Iwona,
Adam Myrczek – Król, Grzegorz Sikora – Szambelan.

Zapałka	
Miroslaw Bochenek	2
Wspominanie	
Mieczyslaw Peterek	3
Na organach Domu Muzyki	5
Raz na ludowo, międzynarodowo... ..	6
Wspomnienia Lubertowicza	
Janusz Legoń	8
Żywiec sprzed lat	
Małgorzata Słonka	9
Trzej Muszkieterowie i Dama	
Agata Wolna	11
Sezon na zmiany	
Małgorzata Słonka	13
Na co do Polskiego?	
Janusz Legoń	16
Zjednoczeni w różnorodności	
Aleksandra Kąkol	18
Bystra dla Fałata	
Alina Macher	19
Mała ojczyzna	20
„Gratias Agit” dla „Solidarności”	21
Nagrodzone recenzje	22
INFORMACJE	I-XX

Beskidzki Informator Kulturalny • miesięcznik
rok XXIV • nr 9 (274) 2003 • ISSN 1506-9117

wydawca Regionalny Ośrodek Kultury • dyrektor Leszek Miloszewski
ul. 1 Maja 8, 43-300 Bielsko-Biała, tel./faks (0-33) 822-16-96, faks 812-33-33,
tel. 822-05-93, e-mail: tkb@rok.bielsko.pl
redaktor naczelna Małgorzata Słonka

proj. graf. Janusz Legoń • skład Mirosława Wójcicka-Boroń
nakład 400 egz. dofinansowany przez Urząd Miejski w Bielsku-Białej i Starostwo Powiatowe
w Bielsku-Białej • druk OW „Augustana”

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo wyboru i skracania
tekstów. Materiały publicystyczne przyjmujemy do 15 każdego miesiąca, informacyjne do 18.

nr 9
wrzesień
2003

**SPIS
TREŚCI**

Zapałka

Z miłości jest nadzieja, że powróci wiara
w to coś odepchnięte kiedyś, mimochodem...
Dlatego wiem, po co tak bardzo się starasz
zmylić ślady, po których mógłbym nagle odejść.

Krucha jak słowo kocham już zmęczone trwaniem
w niepewności, że jutro może zniknąć całkiem,
nazwałeś ten stan jednym prostym zdaniem:
„Przypominasz mi często płonąca zapałkę”.

Teraz leżysz przy mnie śpiącym na tapczanie,
przeczuwając popiół i łzę, i to wszystko
co się traci, co było tak dotkliwie blisko...
Nasz dom obwąchuje zapomniana pamięć.

W czerwcu w „Bazyliisku” spotkali się na wieczorze autorskim trzech
poeci: Mirosław Bochenek, Krzysztof Kalisz i Juliusz Wątroba. Pisze-
my o tym na s. 11.

Wspominanie

10 sierpnia w Książnicy Beskidzkiej Zbigniew Bielewicz, bielski artysta malarz, świętował jubileusz 90-lecia urodzin. Jest więc co wspominać.

Urodził się właśnie 10 sierpnia 1913 roku w Kętach, w rodzinie cukiernika. Jego życie podzielić można na pięć etapów. Pierwszy z nich to wczesna młodość i lata szkolne spędzone w Kętach i Bielsku. Marząc o malarstwie, zdaje maturę i za namową ojca zdobywa zawód cukiernika, którego jednak nie wykonuje.

Powołany do wojska odbywa służbę w cieszyńskim Pułku Strzelców Podhalańskich. Ochotniczo kończy szkołę podoficerską w Czortkowie i trafia do jednostki Korpusu Ochrony Pogranicza. Zmobilizowany wyrusza ze swym pułkiem cieszyńskim na szlak bojowy wojny obronnej 1939 roku. Po klęsce trafia do niemieckiej niewoli, ale udaje mu się z niej uciec. Po powrocie z niewoli zamieszkuje w Żywcu i pracuje w fabryce „Solali”. Taki był pokrótce drugi etap życia artysty, związany z wojskiem i wojną.

Swoje marzenia o malarstwie próbował Zbigniew Bielewicz realizować jeszcze w ostatnim przedwojennym roku akademickim 1938/39. Niestety, służba w obronie ojczyzny, kasacja przez okupanta wszystkich szkół średnich i wyższych wyrывa go na całe pięć lat z umiłowanej dziedziny. Jednak raz powzięte postanowienie realizuje już jako człowiek w pełni dojrzały, doświadczony przez życie. Dyplom Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Krakowie uzyskuje w 1948 roku.

W kolejnym etapie życia pracuje zarobkowo w swojej profesji. Od 1949 roku jest nauczycielem rysunku w Nowej Rudzie. Po powrocie w 1951 roku w rodzinne strony pracuje kolejno w Muzeum Martyrologii w Oświęcimiu, Wojewódzkim Domu Kultury w Katowicach, Zakładzie Poligraficznym w Bielsku-Białej oraz Spółdzielni „Dekoracja” w Katowicach. W tych instytucjach zajmuje się dekoracją, liternictwem, grafiką użytkową oraz litografią.

I wreszcie praca twórcza. W 1951 roku wstępuje do Związku Polskich Artystów Plastyków. Jego twórczość dzieli się na dwie zasadnicze dziedziny. Są to: malarstwo sztalugowe, głównie akwarela, oraz projektowanie wraz z osobistą realizacją polichromii kościelnych. Takich polichromii wykonał dziewięć, m.in. w Rybarzowicach, Waławie k. Przemyśla, Rogoźniku na Podhalu, w Bielsku-Białej (Straconka, Lipnik). Pracował także przy odnowach, wspólnie ze znanymi artystami. Samodzielnie wykonał odnowy m.in. w kościołach w Ludźmierzu na Podhalu i Przemyślu. Ogółem pracował w ponad 20 obiektach sakralnych. Imponujący to dorobek, zwłaszcza że praca na

Mieczysław
Peterek

PLASTYKA

Fot. M. Peterek

rusztowaniach jest trudna i wyczerpująca fizycznie.

Aczkolwiek mistrz nie pogardzał malarstwem olejnym, tworzył jednak najchętniej w preferowanej przez siebie akwareli. Tak więc powstawały pejzaże, obrazy z architekturą drewnianą i murowaną, portrety. Zawsze malował w plenerze. Zaliczył ich łącznie osiemnaście, w tym jeden we Francji. Efekty swojej pracy gromadził w domu, by dokonywać selekcji i z posiadanych ok. 1000 obrazów perfekcyjnie wybierać te do ekspozycji podczas sześciu indywidualnych wystaw. Każda z pięciu bielskich okazała się sukcesem, jedną zaś przygotował jako objazdową. Fragmenty tych ekspozycji wystawiał Zbigniew Bielewicz także w mniejszych miejscowościach. Brał

też udział w wielu wystawach zbiorowych, w tym we Francji. Jego prace znaleźć można w muzeach, instytucjach publicznych, u przyjaciół, wszędzie pięknie się prezentują, ciesząc oczy żywością barw i sposobem ujęcia tematu. Poza granicami kraju prace Z. Bielewicza można znaleźć także u kolekcjonerów w Austrii, Anglii czy Francji.

Artysta nie uczestniczył prawie wcale w malarskich konkursach. Beskidzkie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne uhonorowało go w 1988 roku nagrodą za całokształt pracy twórczej, zaś w roku 2002 nominowany został do nagrody „Ikara”, przyznawanej przez prezydenta Bielska-Białej.

Tej olbrzymiej pracy twórczej towarzyszyło zawsze ciche, skromne życie, nieopływające w żadne luksusy czy ekstrawagancje. Zbigniew Bielewicz uchodził raczej za zdalnego obserwatora życia bogatego w różne wydarzenia. Wszystkie jego nietuzinkowe cechy, działania bez reklamy i osiągnięcia przypominali zebrani na uroczystym spotkaniu w Książnicy Beskidzkiej przyjaciele, wielbicieli jego talentu, członkowie rodziny, przedstawiciele instytucji kultury, organizacji kombatanckich. Wszyscy nie omieszkali złożyć Jubilatowi wielu najszczerzych życzeń zdrowia i pomyślności, zabrzmiało też gromkie „Wiele lat, wiele lat, wiele jeszcze lat”. W podzięce Zbigniew Bielewicz uraczył zebranych pięknie recytowanymi strofami Stanisława Wyspiańskiego, a także wyjątkami z pisane-go nieustannie, od młodości, pamiętnika. I tym sposobem objawił się kolejny talent pamiętnikarza, posługującego się doskonałą, frapującą narracją dokumentującą zdarzenia XX wieku.

Na organach Domu Muzyki

Zamiast dotychczasowego tygodnia koncertów organowych w bielskich świątyniach i salach, od września do grudnia 2003 roku odbędzie się dziewięć spotkań z muzyką organową – i nie tylko – w Domu Muzyki Bielskiego Centrum Kultury. Taka jest nowa formuła Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Jana Sebastiana Bacha.

– *Festiwal będzie trwać od 11 września do 18 grudnia, a koncerty będą się odbywać cyklicznie, co dwa tygodnie, w sali Bielskiego Centrum Kultury. Pozwoli to na pełną prezentację bogactwa brzmieniowego nowych organów BCK – instrumentu, który znakomicie służy działalności koncertowej w Bielsku-Białej* – informuje Waław Golonka, kierownik artystyczny IV Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Jana Sebastiana Bacha w Bielsku-Białej.

Tradycyjnie organizatorzy festiwalu – Bielskie Centrum Kultury i Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej – przygotowali atrakcyjny program imprezy, zapraszając znakomitych artystów z Polski i zagranicy. Obok dzieł Jana Sebastiana Bacha publiczność usłyszy także utwory innych kompozytorów, często skomponowane na różne zespoły wokalnie-instrumentalne.

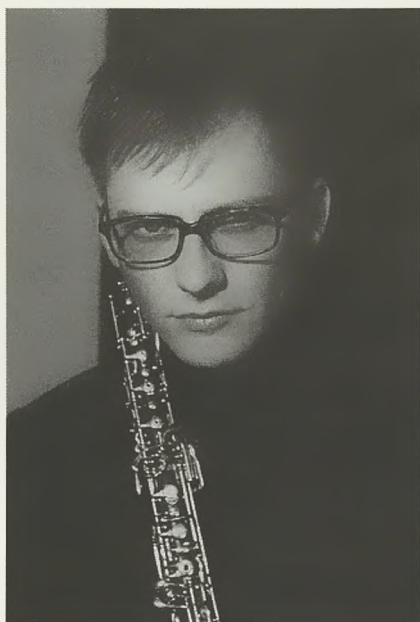
Festiwal zainauguruje 11 września o g.18.00 koncert sław. Utwory lipskiego kantora oraz Schumanna, Lista, Lindberga, Vierne'a i Poulenca wykonają wybitny organista niemiecki młodego pokolenia Stefan Kordes i świetny polski oboista Tytus Wojnowicz wraz z Bielską Orkiestrą Kameralną pod dyrekcją Michała Nesterowicza, uznanego za jedną z najbardziej interesujących osobowości artystycznych ostatnich lat. 25 września o g.18.00 zaplanowano koncert „Ave Maria” z udziałem sopranistki Marii Zientek, organistki Elżbiety Włosek-Żurawieckiej i trębacza Andrzeja Frydrychowicza. W programie m.in. kompozycje Cherubini, Luzziego, Donizettiego i Cacciniego.

Praskie Trio wokalnie-instrumentalne (w składzie: Hana Jonášová – sopran, Vladimir Rejlek – trąbka, Aleš Bárta – organy) festiwalowa

Michał Nesterowicz.
Fot. archiwum

MUZYKA

Tytus Wojnowicz. Fot. archiwum

publiczność usłyszy 9 października. 23 października BCK zaprasza na koncert szwajcarskiej sopranistki o światowej renomie Barbary Meszaros oraz popularnego niemieckiego organisty i kompozytora Wolfganga Klebera.

Znany i ceniony na całym świecie szwajcarski wirtuoz organów Guy Bovet zagra dla bielskiej publiczności 6 listopada. Od 5 do 6 listopada prof. G. Bovet poprowadzi w Bielsku-Białej kurs interpretacji literatury organowej, w którym wezmą udział studenci polskich akademii muzycznych. – *Kontakt z osobowością wybitnego wirtuoza przyniesie z pewnością młodym muzykom wiele cennych doświadczeń* – zapewnia Wacław Golonka.

Spotkania z polskimi organistami zaplanowano w drugiej części festiwalu. 20 listopada odbędzie się koncert znakomitego wirtuoza

Juliana Gembalskiego, a 4 grudnia wystąpi drugi renomowany instrumentalista polski – Andrzej Chorościński. IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Jana Sebastiana Bacha zakończy 18 grudnia koncert najpiękniejszych polskich kolęd w wykonaniu organisty Wacława Golonki i Bielskiego Chóru Kameralnego pod dyrekcją Beaty Borowskiej. (wag)

Raz na ludowo, międzynarodowo...

Ku uciesze mieszkańców i licznych turystów Milówka zdobyła się na kolejną, po „Żywieckich Godach”, imprezę o zasięgu międzynarodowym. Pierwszą, lokalną edycję „Śpiwoj, tońc i groj w Milówce na góralskom nute” miejscowy GOK, kierowany przez Andrzeja Maciejowskiego, zorganizował przed dwoma laty.

Organizatorów wspomogli też: wójt gminy oraz bielski ROK i żywieckie starostwo. Wydatnej pomocy udzielił Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki. W sobotę 19 i niedzielę 20 lipca w gminie nad Sołą gościło 12 regionalnych zespołów z Beskidu Żywieckiego i Śląskiego, Podhala, Spiszu oraz trzy grupy zagraniczne: z czeskiego Hodonina, słowackiej Radost-

Zespół z Hodonina. Fot. B. Chrobak (Studio „Flash”, Milówka)

ki i węgierskiej miejscowości Köny. W dwudniowych prezentacjach konkursowych pokazano ludowe tańce w wykonaniu par, wystąpili też soliści i instrumentalści, zagrały kapele. Łącznie około 350 wykonawców, dla około 5000 widzów. Każdy mógł zaprezentować swoje umiejętności instrumentalne, wokalne lub taneczne. Nagrodami były góralskie kapelusze i ich miniatury.

Imprezie towarzyszyły: w „Starej chałupie” – wystawa, a na stadionie – kiermasz sztuki ludowej. Dwa miejscowe Koła Gospodyń Wiejskich (kierowane przez Zofię Grzegorzek i Irenę Golec) skutecznie zachęcały do degustacji pysznych regionalnych potraw i wypieków. „Folklor Beskidu Żywieckiego” był tematem konkursu plastycznego dla dzieci (kredą na asfalcie). Powodzenie miało wspólne niedzielne muzykowanie przy ognisku, połączone z nauką tańców: zbójnickiego i pasterskiego z *logami* (siekiernami). Wśród imprez towarzyszących było też spotkanie przyjaźni Laliki–Köny, połączone z nawiązaniem współpracy, a poza węgierskim zespołem wystąpili w Lalikach również inni uczestnicy imprezy.

To spotkanie w Milówce dobrze promowało regionalne tańce, beskidzki śpiew i muzykę, w atrakcyjnej formie niewymuszonej zabawy. Była to też kolejna sposobność przypomnienia dawnej, bogatej kultury beskidzkich górali. A dodatkowym efektem imprezy są nowo zadziergnięte przyjaźnie. Z morawskim miastem Hodonin gmina Milówka wkrótce podpisze deklarację o partnerskiej współpracy. (jr)

Wspomnienia Lubertowicza

Nakładem krakowskiego wydawnictwa „Miniatura” ukazała się skromna książeczka, na którą powinni zwrócić uwagę zainteresowani przeszłością Bielska. Są to wspomnienia z lat 1890 – 1945 Zygmunta Lubertowicza, od 1927 roku i w latach powojennych nauczyciela Państwowego Gimnazjum w Bielsku (późniejszego Liceum im. M. Kopernika), w latach 1930 – 1932 prezesa bielskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Reprod. archiwum

Książka, stanowiąca cenne uzupełnienie tomu wspomnień bielszczan wydanego niedawno pod redakcją Jerzego Polaka w serii „Biblioteka Bielska-Białej”, prezentuje kolejną stronę losu Zygmunta Lubertowicza (ur. 16 września 1883 w Nowym Targu, zm. 20 września 1958 w Bielsku-Białej) – nauczyciela, poety, dziennikarza, działacza społecznego i miłośnika gór. Znajdziemy w niej świetne obrazki obyczajowe z galicyjskiej szkoły, portretowanej zarówno z perspektywy ucznia (pyszna opowieść o pijanej majówce uczniów Gimnazjum Czwartego w Krakowie), studenta c.k. Uniwersytetu Jagiellońskiego, jak i nauczyciela. Zanim trafił do Bielska, autor pracował bowiem jako polonista m.in. w Brodach, Czerniowcach, Nowym Targu, w Liceum Krzemienieckim

– każde z tych miejsc opisał w swoich wspomnieniach w sposób barwny i dosadny, charakteryzując nauczycieli tudzież najbardziej godnych zapamiętania uczniów, a przede wszystkim opisując – często bardzo emocjonalnie – życie społeczne w kolejno zamieszkiwanych miastach. Szczególnie ciekawe są obserwacje Lubertowicza z Czerniowców (1912 – 1916) i z Podhala (1916 – 1924). Autor był działaczem Związku Podhalan, angażował się jako dziennikarz – i patriotyczny poeta – w różne bieżące spory, co szczegółowo relacjonuje. Daje także interesujące portrety Kazimierza Przerwy-Tetmajera i Władysława Orkana.

Okres bielski to przede wszystkim opis szkoły (jakże nowoczesnej i zamożnej w porównaniu do wcześniej opisywanych zakładów naukowych) na tle „duchowego obrazu Niemców bielskich z lat dwudziestolecia”, ale także relacje na temat sporu o pomnik Piłsudskiego w Bielsku (autor przeciwstawiał się – z powodów finansowych – projektowi budowy pomnika) i tzw. walki o elektrownię (ze względu na korupcyjne powiązania ratusza Bielsko miało w latach trzydziestych najdroż-

Janusz
Legoń

KSIĄŻKI

szą energię elektryczną). Lubertowicz pisze także o swojej działalności w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim.

Książka ciekawa i cenna. Można tylko ubolewać, że nie ukazała się w serii „Biblioteka Bielska-Białej”. Krakowski wydawca nie opatrzył jej bowiem nie tylko najskromniejszymi przypisaniami czy indeksem nazwisk, nie umieścił nawet krótkiej noty o autorze, pozwolił sobie natomiast na „skontrowanie” w przypisie – naiwnych, owszem – komentarzy politycznych autora dotyczących Związku Radzieckiego. Wspomnienia zostały spisane w Bielsku-Białej w 1956 roku i w niektórych miejscach noszą piętno epoki. Staranność wydawcy przydałaby się gdzie indziej. Na przykład Lubertowicz opisuje, jak to „około 1903 roku” startował w wyborach do wiedeńskiego parlamentu niejaki „Wincenty Daszyński” i na skutek różnorodnych manipulacji przepadł w wyborach w Krakowie, zyskując jednak mandat w Ostrawie, bo „Czesi odstąpili wtedy swój mandat w morawskiej Ostrawie”. Tak było. Tylko że chodziło oczywiście o wybitnego polityka socjalistycznego Ignacego Daszyńskiego, rzecz rozgrywała się w roku 1907 i – jak pisze jego biograf – „aby umożliwić wejście do Sejmu »czerwonemu parlamentarzysty« socjalistyczny poseł Śląska Cieszyńskiego złożył mandat, a górnicy poparli Daszyńskiego. 15 grudnia 1907 roku uzyskał on 72% głosów okręgu frysztackiego”. Lubertowicz mógł tego dobrze nie pamiętać. Wydawca – krakowski! – powinien był sprostować!

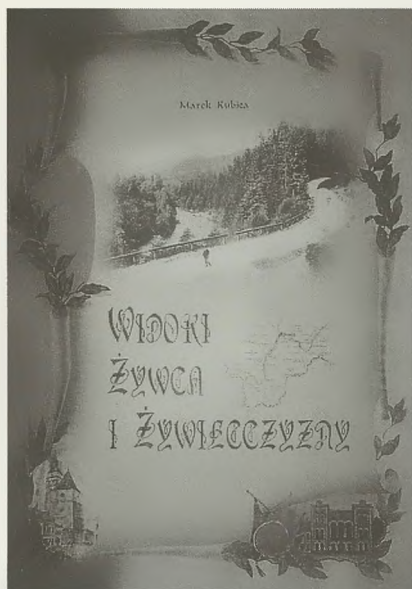
Zygmunt Lubertowicz, „Pół wieku polskiej szkoły i walki. Wspomnienia z lat 1890 – 1945”, Wydawnictwo „Miniatura”, Kraków 2002.

Żywiec sprzed lat

Album otwiera stara mapa „Szlaki turystyczne Beskidów”, wydana przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. A kończy rozdział poświęcony szlakom turystycznym i schroniskom w Beskidzie Żywieckim, od Babiej Góry począwszy.

To ważny wątek w tym wydawnictwie, albowiem historia kartek z widokami Żywca i Żywiecczyny rozpoczyna się tak naprawdę, jak pisze Marek Kubica, wraz z oddaniem w 1884 roku linii kolejowej Żywiec–Nowy Sącz–Lwów i tym samym zapoczątkowaniem ruchu turystyczno-wycieczkowego w tym regionie. Autor przypomina pierwszych wydawców – Teodora Lintschera, Piotra Bielewicza i H. Singera. Zaskakują czytelnika kolorowe reprodukcje tamtych „litograficznych kart pocztowych”. Okazuje się, że wydawcy korzystali z drukarni w Lipsku czy Dreźnie, gdzie powstawały kolorowe kartki w skomplikowanym procesie litografii w kamieniu.

Małgorzata
Stonka

W rozdziale pierwszym, „Panoramy i widoki ogólne”, oglądamy krajobrazy, ale też stroje góralskie i piękne stroje żywieckich mieszczek, na przykład „Strój męzatkki w łoktuszy”. Jedna z pocztówek ma podpis, dla nas archaiczny, „Obywatelka Żywiecka i Obywatel Żywiecki w strojach narodowych”. Ot, znakomita i jakże poznawcza próbka ówczesnego stylu i ortografii.

Oglądamy dalej rynek miasta Żywca (w wersji niemieckiej Saybusch), między innymi z ratuszem, a na zdjęciach prezentuje się rada miejska i widzimy wymarsz legionistów w 1915 roku. Oglądamy stare widoki żywieckich kościołów, choćby Trzech Krzyży, parafialnego z dzwonnica. Są też ulice sprzed lat i wtopione w panoramę, leżące nieco z boku miasta gimnazjum

(dziś Liceum Ogólnokształcące) im. M. Kopernika, a także stary, jeszcze drewniany, most na Sole...

We wstępie Marek Kubica pisze o tym, że świat się zmienia, że nic nie jest już takie samo jak przed laty, jak za czasów naszych dziadków, rodziców, nas samych w dzieciństwie. Ja też, choć słabo, pamiętam rynek w Żywcu z czasów, kiedy stała na nim figura św. Floriana. A jakże ciekawe jest porównanie jeszcze starszych wyglądów.

Zdjęcia opatrzone są pisany komentarzem, opowiadającym o tym, co widzimy (czasem też o tym, czego nie widzimy), pełnym ciekawostek i informacji historycznych. Jest rozdział poświęcony żywieckim Habsburgom, najstarszej dzielnicy Żywca – Rudzy, a także Sporyszowi i Zabłociu, początkom przemysłu (tu najważniejsze miejsce zajmuje oczywiście browar).

Część druga albumu to powiat żywiecki, a więc opis i prezentacja najważniejszych walorów turystycznych poszczególnych miejscowości. Oglądamy owce i górali na halach, wnętrze starej chałupy w Milówce, „Stary młyn w Korbilowie” (tak właśnie – Korbilowie), „Zawoję. Diabli Młyn”, „Wodospad w Sopotni”. Jest też słynący łaskami obraz Matki Boskiej ze Ślemienia, z Jasnej Górki. Rozdział kończący album, „Beskidzki szlak im. Józefa Piłsudskiego”, pokazuje m.in. Babią Górę i Pilsko, schroniska (na Hali Miziowej z widokiem na Babią Górę, na Boraczej, Wielkiej Raczy, Rachowcu, stację turystyczną na Żarze).

Marek Kubica, pochodzący z Jelesni, jest współzałożycielem Krakowskiego Klubu Filokartystów. Zbiera zdjęcia, pocztówki,

dokumenty, stare książki. Na co dzień jest pracownikiem Instytutu Fizyki Jądrowej w Krakowie. Urodził się w 1965 roku. Przygotował album, do którego napisał teksty i udostępnił swoje zbiory (uzupełnione w niewielkim stopniu przez innych zbieraczy), i którego jest współredaktorem (wraz z Jerzym Świerczkiem, Józefem Janoszką i Zofią Rączką). Jest to niewątpliwie ładne wydawnictwo, wzorowane na cieszących się dużym uznaniem i wzięciem „starych” albumach, jakich doczekały się m.in. Cieszyn, Czeski Cieszyn czy Bielsko-Biała. I jest ciekawe dla mieszkańców regionu czy ludzi stąd się wywodzących. Może być interesujące także dla turystów. Dobrze, że ma taki album również Żywiec.

Marek Kubica, „Widoki Żywca i Żywiecczyny 1895–1945”, Zarząd Główny Towarzystwa Miłośników Ziemi Żywieckiej, Żywiec 2003.

Trzej Muszkieterowie i Dama

Galeria-Pub „Bazyliśzek” powróciła do organizowania spotkań autorskich bielskich poetów.

Do nastrojowej salki przy ul. Wzgórze 8, w której wiszą obrazy Lecha Helwiga i prace artystów z wystaw czasowych, zawitali znów ludzie pióra. Po udanych biesiadach poetyckich podczas I Dni Literatury i Sztuki Współczesnej, zorganizowanych przed kilku laty przez Związek Artystów, Pisarzy i Sympatyków Sztuki, zainaugurowany został cykl spotkań autorskich bielskich literatów.

Za sprawą Mirosława Bochenka, niedysiejszego prezesa ZAPiSS-u (zapowiada reaktywację związku), inicjatora spotkań w „Bazyliśzku”, na pierwszy ogień poetyckich prezentacji rzućeni zostali 7 czerwca Trzej Muszkieterowie Poezji, jak sami siebie nazwali. W tym składzie pojawili się: Krzysztof Kalisz, Juliusz Wątroba i Mirosław Bochenek.

– *Chcieliśmy się przypomnieć publiczności i zadać kłam powątpiewaniom, czy my jeszcze coś tworzymy* – powiedział Mirosław Bochenek i zaprezentował swoje najnowsze wiersze, w których próbuje zdiagnozować stan ducha i umysłu mężczyzny w tzw. wieku średnim. Poetyckie przemyślenia autora są dość gorzkie, nie ma w nich już śladu po młodzieńczym entuzjazmie, ale na pewno nie zostały zupełnie pozbawione wiary w rzeczy ważne – miłość, przyjaźń czy dobro. Raczej jest to konstatacja, iż życie to nie kolorowy film, lecz czarno-biały, czasem szary dokument.

Od debiutu książkowego Krzysztofa Kalisza – „Rozbudzone stokrotki” – minęło już 10 lat, teraz poeta może pochwalić się nagrodami z ubiegłorocznych ogólnopolskich konkursów

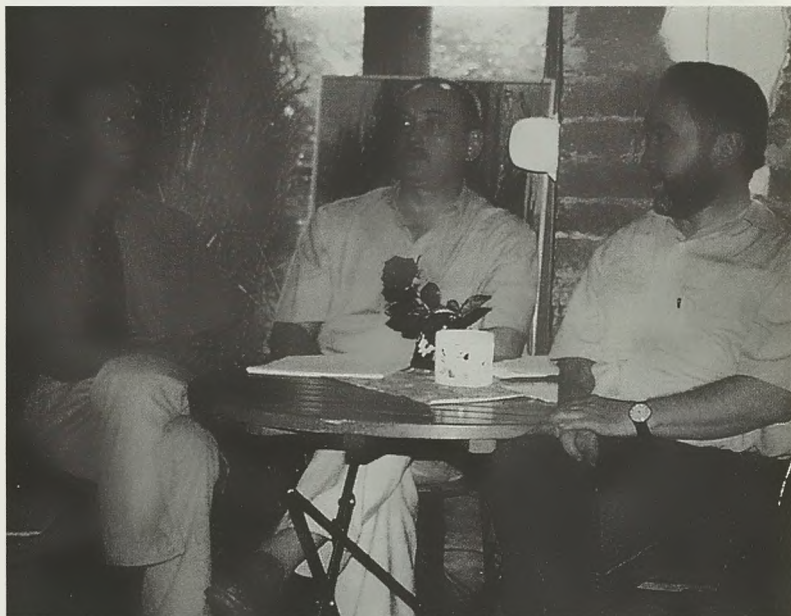
Agata
Wolna

LITERATURA

poetyckich. Twórca, owiany mgłą melancholii, wzruszeń i bli-
skich purnonsensowi poetyckich obrazów, opowiada m.in.
o rozterkach wiecznego kochanka, wystawionego na próby rze-
czywistości.

Trzeci z poetów, Juliusz Wątroba, nie musi szczególnie przy-
pominać się publiczności, ponieważ jest stale obecny na po-
etyckim rynku. W tym roku wydał 22. książkę – tomik wierszy
zatytułowany „Nieboskłon”. Juliusz Wątroba to poeta, satyryk,
współautor magazynów kabaretu „Długi” – „To się nadaje”,
„Móźdzek po polsku” i „Parafonia” – autor tekstów piosenek.
Jak sam deklaruje, uprawia poetycki płodozmian, przeplatając
wiersze liryczne satyrycznymi. W ostatnim tomiku przyszła kole-
lej na lirykę. „Nieboskłon” jest pełen refleksji nad własną
twórczością, kondycją świata i człowieka w nim osadzonego.
Jednak podczas spotkania nie zabrakło i satyrycznych diagnoz
współczesności.

Kolejny wieczór poezji odbył się 28 czerwca, a jego boha-
terką była Hildegarda Filas-Gutkowska, obchodząca w tym
roku jubileusz 30-lecia twórczości. Spotkanie odbyło się pod
hasłem „By nie pogasły ognie miłości” i temu najważniejsze-
mu, jak się zdaje, dla autorki uczuciu poświęconych zostało
najwięcej zaprezentowanych utworów.

*Bohaterowie wieczoru (od lewej): Krzysztof Kalisz, Mirosław Bochenek
i Juliusz Wątroba. Fot. M. Koim*

TEATR POLSKI

43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 1, tel. 822-84-51,52,53, www.teatr.bielsko.pl, rezerwacja@teatr.bielsko.pl; dyrektor: Tomasz Dutkiewicz, kierownik literacki: Janusz Legoń

DUŻA SCENA

- 20 IX g.18.00 „Pół żartem, pół sercem”
 21 IX g.18.00 „Pół żartem, pół sercem”
 23 IX g.10.00 „Iwona, księżniczka Burgunda”
 24 IX g.10.00 „Iwona, księżniczka Burgunda”
 25 IX g.10.00 „Czarnoksiężnik z krainy Oz”
 26 IX g.19.00 „Szalone nożyczki”
 27 IX g.19.00 „Szalone nożyczki”
 30 IX g.10.00 „Czarnoksiężnik z krainy Oz”

MAŁA SCENA

- 26 IX g.10.00 „Parady”
 27 IX g.18.00 „Proszę, zrób mi dziecko”
 28 IX g.18.00 „Proszę, zrób mi dziecko”

Ken Ludwig, **„Pół żartem, pół sercem”** — Reż. Marcin Sławiński, scenogr. Barbara Stopka. Występują: Grzegorz Sikora, Rafał Sawicki, Tomasz Drabek, Tomasz Lorek, Kazimierz Czapla, Adam Myrczek, Jagoda Kołeczek, Jadwiga Grygierczyk, Katarzyna Skrzypek. Premiera w styczniu 2003.

Sztuka nawiązuje do słynnego filmu „Pół żartem, pół serio”. Dwójka aktorów chałturzy na prowincji, ale bez powodzenia. Któregoś dnia dowiadują się, że bogata staruszka poszukuje swoich dwóch... siostrzenic, nigdy dotąd niewidzianych.

Witold Gombrowicz **„Iwona, księżniczka Burgunda”** — Reż. Grzegorz Chrapkiewicz, scenogr. Anna Popek. Występują: Anna Guzik, Wojciech Kalarus, Władysława Cader, Adam Myrczek, Grzegorz Sikora, Rafał Sawicki, Tomasz Lorek i in. Premiera w kwietniu 2003.

Pierwsza realizacja dramatu Gombrowicza na bielskiej scenie. Historia milczącej Iwony, poddanej tyranii dworskiego towarzystwa, które się samo wobec niej ośmiesza.

„Czarnoksiężnik z krainy Oz, czyli Wyprawa do Szmaragdowego Grodu” wg Franka Bauma, w tłum. Stefanii Wortman. Reż., adapt. i pios. Czesław Sierńko, scenogr. Joanna Braun, choreogr. Leszek Czarnota, muz. Robert Łuczak. Bajka, znana także z filmu z Judy Garland (1939), w barwnej, rozśpiewanej inscenizacji. Premiera w grudniu 2001.

Jan Potocki **„Parady”** — Przekład Józef Modrzejewski. Reż. i scenogr. Tomasz Dutkiewicz, konsultacje ruchowe Bogusław Tyll. Niezwykłe dzieło jednej z najniezwyklejszych postaci polskiej literatury XVIII wieku: pisarza i archeologa, posła na Sejm Czteroletni, masona i kosmopolity, który tworzył w języku francuskim. „Parady”, należące do rzadkiego w literaturze polskiej gatunku komedii dell'arte, cieszą się od lat niesłabnącym powodzeniem na polskich scenach. Tekst pełen żartów, humor sytuacyjny groteskowe postacie pozwalają reżyserowi

i aktorom na prezentację warsztatu artystycznego i popisy inwencji twórczej. W obsadzie: Anna Guzik, Tomasz Drabek, Tomasz Lorek, Jagoda Koleczek, Rafał Sawicki. Premiera w październiku 2000.

Mirko Stieber „**Proszę, zrób mi dziecko**” — Reż. i scenogr. Karol Suszka. Występują: Barbara Guzińska i Kazimierz Czaplą. Premiera w grudniu 1999.

Komedia liryczna. On – kasjer dworcowy, kulawy, ze skłonnością do zażywania alkoholu – zalany w trupa przysnął. Ona – telefonistka z centrali, ślepawa – więc na niego nadeprnęła. I oto składa mu niecodzienną propozycję, która staje się początkiem niezwyklej miłości.

TEATR LALEK „BANIALUKA” IM. J. ZITZMANA

43-300 Bielsko-Biała, ul. A. Mickiewicza 20, tel. 822-10-46, impresariat 815-09-15, www.banialuka.pl, impresariat@banialuka.pl; p.o. dyrektora: Lucyna Kozieln

17 IX g.11.00	„W 80 dni dookoła świata”
18 IX g.11.00	„W 80 dni dookoła świata”
g.17.00	uroczysta inauguracja Festiwalu Nauki i Sztuki
g.18.00	„W 80 dni dookoła świata”
19 IX g.11.00,20.30	„Pinokio”
21 IX g.11.00	„Pinokio”
23 IX g.9.00,11.00	„Pinokio”
24 IX g.11.00	„Pinokio”
25 IX g.11.00	„W 80 dni dookoła świata”
26 IX g.9.00,11.00	„W 80 dni dookoła świata”
27 IX	spektakl impresaryjny
28 IX g.11.00	„Ach, jak cudowna jest Panama”
30 IX g.9.00,11.00	„Ach, jak cudowna jest Panama”

Juliusz Verne „**W 80 dni dookoła świata**” — Reż. Janusz Klimsza, scenogr. Tomasz Volkmer, muz. Zbigniew Siwek. Aktorzy: Małgorzata Bulska, Wioleta Szymusiuk, Władysław Aniszewski, Konrad Ignatowski, Radosław Kaliski, Włodzimierz Pohl, Ziemowit Ptaszkowski, Radosław Sadowski, Tomasz Sylwestrzak, Ryszard Sypniewski. Premiera w grudniu 2002.

Przedstawienie zrealizowane na motywach popularnej do dziś powieści francuskiego pisarza Juliusza Verne’a. Niezwykła rzeczywistość XIX-wiecznego Imperium Brytyjskiego. Fascynująca podróż lokomotywą parową, balonem, okrętem liniowym i statkiem handlowym. Dramatyczne wydarzenia, sensacyjny wątek, czar egzotycznych przygód. Fantazja, żywa akcja, zaskakujące zwroty akcji i pełne humoru epizody gwarantują świetną zabawę.

Carlo Collodi „**Pinokio**” — Przekł. Zofia Jachimecka, adapt. Zbigniew Glowacki, Zbigniew Lisowski, teksty pios. Juliusz Wątroba. Reż. Zbigniew Lisowski, scenogr. Pavel Hubička, muz. Piotr Nazaruk. Występują: Katarzyna Kulaczewska, Magdalena Obidowska, Wioleta Szymusiuk, Władysław Aniszewski, Eugeniusz Jachym, Ryszard Sypniewski, Piotr Tomaszewski. Premiera w marcu 2002.

Jeden z najbardziej popularnych i lubianych przez dzieci bohaterów. Opowieść o przygodach drewnianego pajacyka, który dojrzewa do tego, by stać się człowiekiem. Przedstawienie „Banialuki” urzeka inscena-

cyjnym rozmachem, wysmakowaną plastyką i pięknymi kostiumami. Zrealizowane jest w konwencji komedii dell'arte, z nieodłącznymi w tego typu przedstawieniach postaciami: Arlekinem, Colombiną i Pulcinellą. Magię teatru podkreślają przeobrażające się na oczach widzów teatralne maszyny i pomysłowe dekoracje. Widowisko wykorzystuje też konwencję „teatru w teatrze”, wzbogacając je znakomita muzyka i przebojowe piosenki.

„**Ach, jak cudowna jest Panama**” — Reż. Piotr Cieplak. Przedstawienie, wyreżyserowane przez twórcę związanego z warszawskim Teatrem Powszechnym, opowiada o przygodach Misia i Tygryśka. Przemierzają oni świat w poszukiwaniu wymarzonej Panamy i przeżywają wiele przygód, by na koniec dokonać nieoczekiwanego odkrycia.

GALERIA BIELSKA BWA

43-300 Bielsko-Biała, ul. 3 Maja 11, tel. 812-58-61, czynna od wtorku do piątku w g.10.00-18.00, w soboty, niedziele i święta w g.10.00-16.00; galeriabielska@pro.onet.pl, www.galeriabielska.pl; p.o. dyrektora: Agata Smalcerz

1 – 13 IX Paweł Warchoł – „Szamot” (sala dolna)

Najnowsze prace znakomitego artysty grafika to rysunki wykonane według ceramicznych numerów z obozu zagłady Auschwitz-Birkenau. Krążki krematoryjne wykonane były z wypalanej gliny szamotowej (średnica 65 mm, waga ok. 100 g). Hitlerowcy stosowali je do identyfikacji kremowanych zwłok. Tłoczono na nich numer z Księgi Krematoryjnej i wraz ze zwłokami wkładano do pieca. Po kremacji wyjmowano krążek z popiołem i wkładano do urny oznaczonej tym samym numerem. Rodzina, za opłatą, mogła otrzymać prochy bliskich. W kwietniu 1943 r. zaprzestano wysyłania urn z prochami więźniów Polaków. W Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau znajduje się 285 takich krążków. Paweł Warchoł (rocznik 1958, ukończył ASP w Krakowie w 1984 r.) jest artystą znanym w kraju i zagranicą, wielokrotnie nagradzanym w prestiżowych konkursach; zrealizował kilkanaście cykli rysunkowych, w tym kilka związanych tematycznie z KL Auschwitz.

Finisaż wystawy odbędzie się **13 września o g. 17.00**. W tym dniu przypada 64. rocznica zniszczenia przez Niemców bielskiej synagogi – Domu Modlitwy Żydowskiej (istniała od 1881 do 1939 roku). Galeria Bielska BWA znajduje się w miejscu tej żydowskiej świątyni, o czym przypomina tablica pamiątkowa wmurowana w 1991 r. Głównym wydarzeniem finisażu będzie wykład bielskiego historyka dra Jerzego Polaka.

11 IX – 10 X Włodzimierz Cygan, Zygmunt Łukasiewicz, Jędrzej Stępek – „3 x M: Tkanina”; wernisaż 11 IX g.17.00

Wystawa trzech artystów (rocznik 1953) prezentujących odmienne podejście do splotu. Włodzimierz Cygan, profesor ASP w Gdańsku, zajmuje się tradycyjnym gobelinem o dużych formatach, precyzyjnie utkanym, w którym pojawia się światło. Zygmunt Łukasiewicz, mieszkający w Łodzi, łączy gobelin ze sztuką użytkową, projektując i wykonując tkaną odzież (podczas wernisażu odbędzie się mały pokaz mody z jego projektami). Jędrzej Stępek, artysta poznański (dyplom w pracowni gobelinu prof. Magdaleny Abakanowicz oraz plakatu prof. Waldemara Świerzego), jest dziś znany przede wszystkim jako twórca aranżacji przestrzennych, w których nowatorsko traktuje wiklinę jako tworzywo

artystyczne. Jest autorem m.in. scenografii do Bramy III Tysiąclecia w Lednicy, a także kompozycji ogrodów z wiklinowymi „żywymi” rzeźbami. Wykonuje rzeźby z rosnącej wikliny i kontroluje jej wzrost – jedną z takich kompozycji artysta zbudował w maju br. przy zachodniej fasadzie Galerii Bielskiej.

Lata studenckie tych artystów były – jak to określił Włodzimierz Cygan – złotym okresem dla odkrywania nowych możliwości wyrazu tkwiących w tkaninie artystycznej. Ich wspólna bielska wystawa będzie zaprezentowana także podczas 11. Międzynarodowego Triennale Tkaniny w 2004 r. w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi.

16 IX – 19 X Magdalena Gryska – „Różne wątki. Malarstwo”; wernisaż 16 IX g.18.00

Wystawa prac artystki z Zielonej Góry, której malarstwo, intymne i ściszone, zachwyca swoją poetyką. Charakteryzują je wyszukana kolorystyka, syntetyczne obrazowanie, interesująca symbolika. O malarstwie absolwentki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu (1988 – 1994) i słuchaczki École Nationale Supérieure des Beaux-Arts w Paryżu, Magdalena Ujma napisała: Świat Magdy jest pełen spokojnych, nasyconych barw. Koją one wzburzone uczucia, owijają widza w miękki kokon kolorowej poświaty. To malarstwo jest jak deszcz. Magdalena Gryska zdobyła wyróżnienie w XXXIV Ogólnopolskim Konkursie Malarstwa „Bielska Jesień”.

Konkurs

„Bielska Jesień” to konkurs o ponadczterdziestoletniej tradycji, obecnie najważniejszy w Polsce konkurs poświęcony malarstwu współczesnemu (od 1995 r. biennale). Zainteresowani są nim przede wszystkim młodzi artyści, pragnący zaistnieć w świadomości widzów i krytyków, ale także uznani malarze z dużym dorobkiem. Prestiż imprezy wynika zarówno z wysokiego poziomu, który utrzymywany jest dzięki możliwości wyboru najlepszych spośród kilkuset nadesłanych prac, jak i atrakcyjnych finansowo nagród. Od wielu lat patronat nad „Bielską Jesienią” sprawuje Ministerstwo Kultury.

Prace przyjmowane będą od 1 do 30 września 2003 r. Ogłoszenie wyników konkursu: 13 października. Otwarcie wystawy pokonkursowej: 21 listopada.

Wykłady czwartkowe

25 IX g.17.00 „50. Biennale Sztuki w Wenecji”

Dyskusja panelowa poprzedzona prezentacją filmu i slajdów z tegorocznego biennale. Spotkanie poprowadzą jego uczestnicy, m.in. Krzysztof Morcinek z katowickiego BWA oraz Agata Smalcerz i Grażyna Cybulska z Galerii Bielskiej BWA.

Hol Ratusza w Bielsku-Białej (I piętro, wystawy czynne w poniedziałki, wtorki, środy, piątki w g.7.30-15.30, w czwartki w g.8.00-16.00) do 15 IX „Struktury przestrzeni”. Joanna Dadak – Tkanina.

Krzysztof Dadak – Rysunek

Joanna i Krzysztof Dadakowie są małżeństwem, razem studiowali w łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych. Na wystawie w Ratuszu prezentują po pięć swoich prac. Subtelne, delikatne i precyzyjnie wykonane tkaniny, w których cienka nitka „wije się” poprzez kilkuwarstwową powierzchnię, tworząc fantastyczne struktury, współgrają z pracami rysunkowymi, które z kolei zadziwiają swoją precyzją.

16 IX – 6 X Konrad Sowicki – „Rdza” (grafika komputerowa);
wernisaż 16 IX g.10.00

Komputerowo przetworzone fotografie pokazują artystyczny wymiar tak – wydawałoby się – nieciekawych motywów, jak rdzewiejące wraki statków czy porzucone na poboczach lokomotywy.

REGIONALNY OŚRODEK KULTURY

43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 8, tel. 822-05-93, www.rok.bielsko.pl, tkb@rok.bielsko.pl; dyrektor: Leszek Miłoszewski

Galeria Sztuki (czynna od poniedziałku do piątku w g.10.00-17.00)

5 IX – 3 X Jerzy Nieroda – „Inna perspektywa” (fotografia lotnicza); wernisaż 5 IX g.15.00

GALERIA „FRAKTAL”

43-300 Bielsko-Biała, ul. Mostowa 5/313, tel. 0-602-739-284, lwy2@op.pl; czynna od wtorku do piątku w g.12.00-21.00, w soboty w g.10.00-21.00, w niedziele w g.10.00-19.00

od 26 IX „Tak to widzę” – wystawa rzeźby Artura Gburka;
wernisaż 26 IX g.19.00

Artur Gburek to artysta zafascynowany kulturą antypodów. Oto krótki tekst towarzyszący jego rzeźbom.

Tak to widzę

Jechaliśmy przez Kakadu Park w stronę Katherine River Wawrzyniuk prowadził. Powietrze nad rozgrzanym asfaltem drgało, powodując, że mijany krajobraz jawił się nie całkiem realnie: kopce termitów, niska sucha roślinność, ziemia w kolorze ochry. I wtedy pomyślałem, że ja to wszystko dobrze znam. Mineliśmy grupę aborygenów idących gęsiego wzdłuż drogi. Nie zwracali na nas uwagi, a i my staraliśmy się nie za bardzo im przyglądać. Taka była umowa. Im bardziej coś cię interesowało, tym większą starałeś się okazać obojętność. Zrozumiałem, że moja podróż odbyła się nie tylko w przestrzeni, ale także w czasie. – Jestem u siebie – pomyślałem.

GALERIA FOTOGRAFII „B&B”

43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 12, tel./faks 814-09-55, www.baturo.com.pl, baturo@baturo.com.pl, czynna od wtorku do piątku w g.10.00-18.00, w soboty w g.9.00-15.00

5 IX g.18.00 otwarcie wystawy „Sztuka patrzenia” – prace polskich pejzażystów (także fotografików z Bielska-Białej) wykonane na plenerze w Pieninach

GALERIA-PUB „BAZYLISZEK”

43-300 Bielsko-Biała, ul. Wzgórze 8, tel. 812-23-08; czynna od poniedziałku do piątku od g.12.00, w soboty i niedziele od g.16.00

18 IX – 17 X Ernest Zawada – Malarstwo; wernisaż 18 IX g.18.00
Absolwent bielskiego PLSP i warszawskiej ASP Uprawia malarstwo sztalugowe, rysunek, grafikę warsztatową i malarstwo ścienne. Organizuje akcje plastyczne i happeningi – „Bandaże”, „Drabiny do nieba”, „Buty” czy „Eurokoronka”. Jego prace znajdują się w kolekcjach w kraju i zagranicą, m.in. w Acco (Izrael) i Watykanie. Jest adiunktem Wydziału Inżynierii Włókienniczej i Ochrony Środowiska bielskiej Akademii Techniczno-Humanistycznej. Wystawa jest częścią IV Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki.

KSIAŻNICA BESKIDZKA

43-300 Bielsko-Biała, ul. J. Słowackiego 17a, tel. 822-82-21 do 23, 812-32-03 (informacja), www.um.bielsko.pl/MBP, biblioteka@mail.um.bielsko.pl; dyrektor: Bogdan Kocurek

Biblioteka Główna czynna w poniedziałki, wtorki, środy, piątki w g.8.00-19.00, w czwartki i soboty w g.9.00-15.00

Wystawy

- 4 – 30 IX „Marzec '68” – ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej; wernisaż 4 IX g.12.00
- 8 – 30 IX „Beskidy w kadrze zatrzymane – ocalmy od zapomnienia” – prace z konkursu (org. Wydział Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Miejskiego oraz PTTK Oddział w Bielsku-Białej); uroczyste podsumowanie konkursu: 24 IX g.16.00 (Światowy Dzień Turystyki)

Spotkania (sala konferencyjna im. Zofii Kossak)

- 1 IX g.18.00 spotkanie autorskie z ks. Jerzym Szymikiem
- 5 IX g.16.15 „Agresja hitlerowska i stalinowska. Tragiczny wrzesień 1939 roku” – prelekcja Jana Leszka Rysia, wspomnienia kombatantów (spotkanie organizuje Zarząd Towarzystwa Miłośników Ziemi Bielsko-Bialskiej)
- 25 IX g.11.00 podsumowanie konkursu dla dzieci pt. „Najpiękniejsza fotografia Beskidów”

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej, tel./faks 822-82-21 w.265, czynne w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w g.9.00-17.00, w czwartki w g.9.00-15.00

Sekcja dla Dzieci (inf. tel. 822-82-21 w.246): poniedziałki g.15.00 – projekcje filmów wideo; wtorki i środy od g.13.00 – spotkania z komputerem; lekcje biblioteczne dla szkół

Dział Zbiorów Specjalnych

ul. Podcienie 9, tel. 812-44-70, czynny w poniedziałki i piątki w g.10.00-17.00, wtorki w g.8.00-15.00, środy w g.12.00-19.00, czwartki w g.9.00-15.00 (czytelnia muzyczna, sztuki, historyczno-geograficzna, ochrony środowiska; wypożyczanie tzw. książki mówionej, nut, kursów językowych); wtorki g.9.00 „Poranki z filmem”

- 18 IX g.9.00 warsztaty „Ex-Libris – znak własnościowy książki”
g.13.00 prezentacja „Skarby na dyskach – digitalizacja zbiorów zabytkowych”
19 – 30 IX wystawa grafiki Noemi Boby; wernisaż 19 IX g.12.00

Dzielnicowa Biblioteka Publiczna

ul. 11 Listopada 40, tel. 812-32-04, czynna w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w g.10.00-19.00, w czwartki i soboty w g.10.00-15.00

Akcja „Cała Polska czyta dzieciom” – we wszystkich filiach Książnicy; w bibliotece głównej czytanie odbywa się w ostatnie poniedziałki miesiąca o g.10.30, czytają znani bielszczanie i dziennikarze

Cykliczne spotkania w filiach Książnicy Beskidzkiej – odbywają się wg tygodniowego harmonogramu, informacje w Książnicy i w filiach

BIELSKIE CENTRUM KULTURY – DOM MUZYKI

43-300 Bielsko-Biała, ul. J. Słowackiego 27, tel. 828-16-40, informacja o imprezach 828-16-45, www.beskidy.pol.pl/bck, bck@pol.pl dyrektor: Władysław Szczotka

- 18 IX g.18.00 F. Lehár „Carewicz” – operetka (Opera Śląska z Bytomia)

IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Jana Sebastiana Bacha

- 11 IX g.18.00 koncert inauguracyjny; wystąpią: Stefan Kordes – organy (Niemcy), Tytus Wojnowicz – obój, Bielska Orkiestra Kameralna; dyryguje Michał Nesterowicz
25 IX g.18.00 koncert „Ave Maria”; wystąpią: Maria Zientek – sopran, Elżbieta Włosek-Zurawiecka – organy, Andrzej Frydrychowicz – trąbka

MIEJSKI DOM KULTURY

43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 12, tel. 812-56-93, faks 812-23-88, mdkbb@poczta.onet.pl; dyrektor: Franciszek Kopczak

MDK – DOM KULTURY WŁÓKNIARZY

43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 12, tel. 812-56-93, faks 812-23-88; kierownik: Janina Czechowicz

- 18,19 IX g.10.00 warsztaty teatralne dla nauczycieli i instruktorów

Wystawy (czynne od poniedziałku do piątku w g.8.00-16.00, w soboty w g.9.00-15.00)

- 8 – 27 IX Wanda Oczko-Zagajewska – „Anglia, Szkocja” (fotograficzna); wernisaż 8 IX g.15.00

MDK – DOM KULTURY W HAŁCZNOWIE

43-344 Bielsko-Biała, ul. s. M. Szewczyk 1, tel./faks 816-23-28; kierownik: Krystyna Małecka

- 20,27 IX g.12.00 casting do pierwszej edycji programu „Szukamy talentów”

Jeżeli masz od 10 do 30 lat, lubisz śpiewać, masz zdolności aktorskie, pragniesz występować na scenie, chcesz wziąć udział w realizacji

musicalu – przyjdź do Domu Kultury w Hałcnowie. Przygotuj dowolną piosenkę, wiersz lub fragment prozy. Mile widziane zespoły muzyczne.

Pracownia Talentów przy Domu Kultury w Hałcnowie zaprasza na zajęcia studia piosenki, klubu literackiego, pracowni komputerowej oraz zespołów muzycznych. Zajęcia prowadzić będą absolwenci wydziałów wokalnno-aktorskich i instrumentalnych Akademii Muzycznych w Katowicach i Łodzi. Szczegółowe informacje: tel. 816-23-28 oraz 0-606-48-08-47.

MDK – DOM KULTURY W KAMIENICY

43-316 Bielsko-Biała, ul. Karpacka 125, tel./faks 811-93-62; kierownik: Halina Pisowadzka

11 IX g.17.30 wernisaż wystawy fotograficznej Mieczysława Peterka „Drewniane kościoły Diecezji Bielsko-Żywieckiej” (czynna do 25 IX)

14 IX g.14.00 „Parafiada” – impreza środowiskowa

MDK – DOM KULTURY W MIKUSZOWICACH ŚL.

43-309 Bielsko-Biała, ul. Olszówka 20, tel. 829-25-84; kierownik: Elżbieta Błasiak

Dom Kultury przyjmuje zapisy na następujące zajęcia: przedszkole artystyczne, zajęcia plastyczne, rytmika dla dzieci z klas I–III, rytmika z elementami gimnastyki artystycznej, taniec nowoczesny (11–14 lat), modelarstwo kartonowe, nauka gry na instrumentach (fortepianie, syntezatorze, akordeonie, gitarze, flecie prostym), Dziecięcy Teatr „Ptak”, Młodzieżowy Teatr „Ptak”, aerobik, steep. Zapisy w g.9.00-18.00.

SPÓŁDZIELCZE CENTRUM KULTURY „BEST”

43-300 Bielsko-Biała, ul. Jutrzenki 18, tel. 829-05-81, 829-05-74; dyrektor: Irena Edelman

13 IX g.10.30 Walne Zgromadzenie Koła Terenowego Związku Niewidomych

17 IX g.10.30,11.30 koncerty muzyki poważnej dla dzieci w ramach edukacji muzycznej

Spotkania odbywają się raz w miesiącu, dla stałej grupy ok. 100 osób. Uczestnikami są dzieci z grup nauczania początkowego (kl. I–III) oraz z zerówek i najstarszych grup przedszkolnych. Dzieci poznają instrumenty muzyczne, sylwetki kompozytorów i ich utwory. Dotąd prezentowane były instrumenty dęte i perkusyjne. Od września przedstawiane będą instrumenty strunowe, a także muzyka krajów europejskich.

19 IX g.9.30,10.30,11.30 koncerty muzyki poważnej dla dzieci

28 IX g.16.30 inauguracja szkoły salsy Izy i Josego Torresów

SCK „Best” przyjmuje zapisy na zajęcia prowadzone od września. Propozycje dla dorosłych: aerobik (różne stopnie zaawansowania), joga (początkujący i zaawansowani), tai chi, gimnastyka ogólnorozwojowa, kursy tańca towarzyskiego, kursy j. angielskiego, szkoła salsy, warsztaty plastyczne, zajęcia odchudzające – terapia tańcem, Klub Seniora, Klub Wędkarzy, Klub Polskiego Związku Niewidomych.

Propozycje dla dzieci i młodzieży: dziecięce grupy twórcze – dla 4-5-latków (zajęcia rozwijające uzdolnienia plastyczne, rytmiczne, wokalne, nauka j. angielskiego metodą zabawową) i 3-latków; kursy j. angielskiego, gry na instrumentach, tańca towarzyskiego, współczesnego i break dance; szkólek plastycznej i literackiej; zespołów wokalnego, teatralnego i „Jutrzenka”; joga.

Od października „Best” zaprasza także gimnazjalistów i uczniów starszych klas szkół podstawowych na zajęcia Małej Akademii Jazzu prowadzonej przez Złę i Josego Torresów.

KLUB INTELIGENCJI KATOLICKIEJ

43-300 Bielsko-Biała, ul. Bohaterów Warszawy 4a, www.kik.bielsko.opoka.org.pl, kikbb@bielsko.opoka.org.pl; dyżury we wtorki w g.17.00-18.00

- 1 IX g.18.00 „Chrystologia miłosierdzia” – spotkanie z ks. Jerzym Szymikiem (Książnica Beskidzka)
- 15 IX g.17.00 spotkanie z Danutą Bilczewską – wieczór poetycki
- 29 IX g.17.00 „Postać ks. Franciszka Blachnickiego w dokumentach SB” – spotkanie z Adamem Dziubą, naczelnikiem Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN Oddział w Katowicach

STOWARZYSZENIE „OLSZÓWKA”

43-300 Bielsko-Biała, al. Armii Krajowej 143/231, tel. 816-11-96, olszowka@free.ngo.pl, www.olszowka.most.org.pl

- 3 IX g.16.30 spotkanie Klubu Beskidzkiego (Dział Zbiorów Specjalnych Książnicy Beskidzkiej)

STOWARZYSZENIE EKOLOGICZNO-KULTURALNE

„KLUB GAJA”

43-301 Bielsko-Biała, ul. Pocztowa 18, tel. 812-36-94, www.klub-gaja.pl, klub@gaja.most.org.pl

- do 10 IX „Ziemia w koszyku na zakupy” – wystawa edukacyjna (hol Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej)

„Klub Gaja” obchodzi w tym roku 15-lecie. Chcąc zapoznać bliżej mieszkańców Podbeskidzia z naszą działalnością, organizujemy we wrześniu cykl imprez.

„Jak działać dla Ziemi”

- 9 IX g.11.00 otwarcie ścieżki dydaktycznej „Kołowrót”, obok leśniczówki w Mikuszowicach Śląskich, utworzonej przez „Klub Gaja” i Nadleśnictwa Bielsko
- g.19.00 otwarcie wystawy „Jak działać dla Ziemi” – Kinoplex
- g.19.30 projekcja filmu „Sztuka dla Ziemi” – Kinoplex
- „Sztuka dla Ziemi” – Kinoplex, ul. Mostowa 5
- 16 IX g.19.00 otwarcie wystawy Beaty Tarnawy „Pośrodku Ziemi stoję”
- g.19.30 projekcja filmu „Sztuka dla Ziemi”

„Zdrowie, smak, tradycja”

19 IX g.19.00 panel „Cywilizacja konsumpcji, konsumentów czy ludzi?” – „Bajka”, ul. Pocztowa 18 (Cygański Las)

W panelu wezmą udział: Adam Wajrak – dziennikarz „Gazety Wyborczej”, Krzysztof Kokoryn – malarz, Jacek Bożek – prezes „Klubu Gaja”.

Poprowadzi go Janusz Okrzesik.

21 IX g.19.00 otwarcie wystawy Ewy Engler pt. „Zoo. Zwierzę nie jest rzeczą” – Kinoplex

27 – 28 IX g.10.00 5. Jarmark ekologiczny „Zdrowie, smak, tradycja” – „Sfera”, ul. Mostowa 5

Udział w jarmarku biorą m.in.: „Klub Gaja”, PKE Gliwice, Federacja Konsumentów, Rzecznik Praw Konsumentów, Inspekcja Handlowa, parki krajobrazowe i narodowe, „Kuchnia Rzepichy”, ekologiczni rolnicy, gospodarstwa agroturystyczne. Będą pokazy bractwa rycerskiego z Podbeskidzia oraz artysta ceramik pracujący na kole garncarskim.

Imprezy towarzyszące

22 – 23 IX g.13.00 wykłady dla szkół Piotra Tałałaja, specjalisty w dziedzinie konwencji CITES, celnika z warszawskiego lotniska „Okęcie” pt. „Handel i przemysł zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem”; prezentacja eksponatów z „Okęcia” – „Bajka”, ul. Pocztowa 18

26 IX g.17.00 benefis „Klubu Gaja” – Klub „TOTamTO Farbiarnia”, ul. S. Stojałowskiego 14b; zagrają: „Omka”, „Eye for an eye”, „Kłamstwo”, „Włochaty”

PRACOWNIA NA RZECZ WSZYSTKICH ISTOT

adres do korespondencji: ul. Jasna 17, 43-360 Bystra; tel. 817-14-68 (Dariusz Matusiak), ptasiek@pracownia.org.pl;

12 – 20 IX obóz przyrodniczo-leśny „Gaja – nasz dom”

„Teraz poznałem tajemnicę stawania się najlepszych ludzi.

To rosnąć na otwartym powietrzu, jeść i spać razem z ziemią”

Walt Whitman „Zdźbła traw”

Obóz „Gaja – nasz dom” to kilkudniowe warsztaty, w czasie których pod opieką doświadczonych instruktorów (przyrodników, leśników, ekologów) prowadzone są zajęcia na terenie Beskidu Żywieckiego. Celem jest bezpośrednia nauka od przyrody, poprzez doświadczanie procesów zachodzących w lesie, a także obserwacje organizmów w nim żyjących. Ta wiedza pozwoli na podjęcie właściwych kroków służących ochronie miejsc przyrodniczo cennych. Zapraszamy do udziału w obozie osoby pragnące chronić przyrodę. Liczba miejsc ograniczona. Współorganizator: Obywatelski Ruch Ekologiczny.

CENTRUM HANDLOWO-ROZRYWKOWE „SFERA”

43-300 Bielsko-Biała, ul. Mostowa 5, czynne od poniedziałku do soboty w g.9.00-21.00, w niedziele w g.10.00-19.00, tel. 498-70-01

do 10 IX Zbigniew Kubicz – „Zawodowcy”

Ekspozycja gromadzi ponad setkę unikatowych zdjęć przedstawiających polskie służby mundurowe i ratunkowe: Wojsko Polskie, Policję, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną i GOPR. Reportażowe cykle pokazują ciężką służbę, trud codziennych ćwiczeń, podnoszenia

sprawności, życie ludzi, którzy w każdej chwili mogą uczestniczyć w misjach pokojowych, brać udział w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych, katastrof, wypadków itd. Autorem zdjęć jest fotoreporter, członek Beskidzkiego Towarzystwa Fotograficznego Zbigniew Kubicz.

Organizatorzy wystawy: CHR „Sfera”, Portal Miłośników Bielska-Białej www.bielsko.com.pl Biel-Net Internet Provider.

KINO „STUDIO”

przy SFR, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Cieszyńska 24, tel. 812-50-50, www.kino-studio.prv.pl; seanse o g.17.30 i 20.00; niedziele g.11.00 – poranki dla dzieci; poniedziałki g.20.00 – DKF „Kogucik”

do 4 IX „Piano bar” (Francja, 15); reż. Claude Lelouch, wyst. J. Irons, P. Kaas; 133’

Thriller i historia miłosna twórcy „Kobiety i mężczyzny”. Przeznaczenie krzyżuje drogi Valentina, mistrza kamuflażu i złodzieja doskonałego, podróżującego ekskluzywnym jachtem, i zmęczonej życiem wokalistki jazzowej o imieniu Jane.

5 – 11 IX „Smak życia” (Francja, Hiszpania); reż. Cedric Klapisch; wyst. R. Duris, C. De-France; 119’; seans o g.17.30

Komedia. Mieszanka kultur, temperamentów i osobowości. Reżyser śmiało żartuje ze stereotypów i wymyśla lapsusy językowe. Całość przedstawia w znakomitej oprawie wizualnej: nowoczesny montaż i efekty specjalne dodają filmowi dynamiki.

5 – 11 IX „Piano bar”; seans o g.20.00

12 – 18 IX „Dwóch gniewnych ludzi” (USA, 15); reż. Peter Segal, wyst. J. Nicholson, A. Sandler

Komedia. Inteligentna satyra na tzw. dobre maniere, a konkretnie – na poprawne zachowanie zakazujące okazywania negatywnych emocji.

19 – 25 IX „Życie za życie” (USA, 15); reż. Alan Parker; wyst. K. Spacey, K. Winslet

David Gale od lat działa aktywnie na rzecz zniesienia kary śmierci. Pewnego dnia, skazany za gwałt i morderstwo, sam trafia do celi śmierci. Młoda dziennikarka postanawia opowiedzieć jego historię.

26 IX – 2 X „Elling” (Norwegia, 15); reż. Petter Naess; wyst. P. Ch. Ellefsen, S. Nordin

Dowcipna, wzruszająca i pełna ciepła komedia o wchodzeniu w dorosłe życie dwóch zupełnie nieprzystosowanych do tego mężczyzn. Nominacja do „Oscara” 2002. Nagroda Publiczności 18. Warszawskiego Festiwalu Filmowego.

MUZEUM W BIELSKU-BIAŁEJ. ZAMEK SUŁKOWSKICH

43-300 Bielsko-Biała, ul. Wzgórze 16, tel. 822-06-56, faks 811-10-35, www.muzeum.bielsko.pl, info@muzeum.bielsko.pl; czynne we wtorki i soboty w g.10.00-15.00, w środy i czwartki w g.9.00-17.00, w piątki w g.10.00-18.00, w niedziele w g.10.00-16.00; dyrektor: Iwona Purzycka

ekspozycja stała: galeria malarstwa i grafiki od XIX wieku po współczesność, eksponaty archeologiczne i historyczne związane z dziejami Bielska i Białej, zbrojownia, pokój myśliwski

do 5 X

„W kręgu Fałata”

Wystawa przygotowana z okazji 150. rocznicy urodzin Juliana Fałata oraz 185. rocznicy powstania Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, której Fałat początkowo był dyrektorem (jeszcze jako Szkoły Sztuk Pięknych), a później rektorem. Prezentowane są prace związane szczególnie z kształceniem rysunku postaci ludzkiej od początków szkoły po czasy współczesne – samych wykładowców, a także studentów (np. J. Malczewskiego, A. Wajdy). Zbiory pochodzą z ASP Są także liczne fotografie, plakaty, projekty okładek książkowych znanych artystów pochodzące z lat 1900 – 1915. Szczególny nacisk położony jest na okres, w którym uczelnią kierował Julian Fałat.

„Galeria jednego obrazu”: „51195” – obraz olejny Zygmunta Magnera

22 IX g.18.00 koncert z cyklu „Muzyka na Zamku”; wystąpi Marie Claude Werchowska – fortepian; w programie muzyka francuska

Marie Claude Werchowska jest Polką z pochodzenia (po ojcu). Pierwsze lekcje gry pobierała u matki, znanej pianistki i pedagoga fortepianu. Studiowała w konserwatorium w Paryżu, ukończyła je z wyróżnieniem, uzyskując I nagrodę w klasie fortepianu i muzyki kameralnej. Wykształcenie uzupełniła m.in. pod kierunkiem L. Fourestiera – dyrygenta Opery Paryskiej. W 1963 r. zdobyła I nagrodę Fundacji „Marcel Bleustein-Blanchet pour la Vacation”. Współpracuje z Radiem France, koncertowała m.in. w Salle Pleyel, Theatre des Champs-Élysées. Występuje także poza granicami Francji, szczególnie często w Belgii, Holandii, Włoszech, Polsce, USA, Kanadzie, Senegal i Gwatemali. Współpracuje ze znanymi dyrygentami, zajmuje się także pedagogiką. Nagrała kilkanaście płyt. Jest też założycielką Towarzystwa Polsko-Francuskiego i dyrektorem artystycznym Festiwalu Muzyki Polskiej i Francuskiej.

MUZEUM TECHNIKI I WŁÓKIENICTWA

oddział Muzeum w Bielsku-Białej; 43-300 Bielsko-Biała, ul. Sułkiennicza 7, tel. 812-23-67, czynne we wtorki, środy, piątki w g.9.00-15.00, w czwartki w g.11.00-17.00, w soboty w g.9.00-14.00

ekspozycja w dawnej hali fabryki sukna: maszyny włókiennicze, drukarskie i dawne pojazdy strażackie

MUZEUM „DOM TKACZA”

oddział Muzeum w Bielsku-Białej; 43-300 Bielsko-Biała, ul. Jana III Sobieskiego 51, tel. 811-71-76, czynny we wtorki, środy, piątki i soboty w g.9.00-14.30, w czwartki w g.10.00-17.00

ekspozycja: mieszkanie i warsztat pracy bielskiego sukiennika w zrekonstruowanym budynku drewnianym

MUZEUM IM. JULIANA FAŁATA

oddział Muzeum w Bielsku-Białej; 43-360 Bystra Śląska, ul. J. Fałata 34, tel. 817-13-61, czynne we wtorki w g.9.00-15.00, od środy do niedzieli w g.8.30-16.30

muzeum biograficzno-artystyczne w willi znanego malarza akwarelisty, prezentacja obrazów, archiwaliów i pamiątek

TEATR IM. ADAMA MICKIEWICZA

43-400 Cieszyn, pl. Teatralny 1, tel./faks 857-75-90, www.teatr.cieszyn.pl, teatr_cieszyn@poczta.onet.pl; dyrektor: Andrzej Łyżbicki

- 18 IX g.8.30,11.00 „Powtórka z Czerwonego Kapturka” Andrzeja Stalony-Dobrzańskiego – spektakl Sceny Polskiej z Czeskiego Cieszyna
- 19 IX g.19.00 operetka „Baron cygański” Johanna Straussa – spektakl Sceny Polskiej z Czeskiego Cieszyna
- 25 IX g.19.00 „Gość Salonu Teatralnego” – Krzysztof Kolberger
- 26 IX g.9.00,11.30 „Warsztaty z Mistrzem” – Krzysztofem Kolbergerem

CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY „DOM NARODOWY”

43-400 Cieszyn, Rynek 12, tel. 851-25-20, faks 852-04-23, cok@region.cieszyn.pl; dyrektor: Bogusław Haręża

- 1 IX obchody 64. rocznicy wybuchu II wojny światowej i Dnia Weterana (szczegóły na afiszach)
- 3 IX g.16.00 „Terapia muzyką” – spotkanie z Dorotą Rozmus
Dorota Rozmus – kompozytorka, wokalistka, absolwentka Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach, autorka metod relaksacyjnych opartych na własnych kompozycjach muzycznych, wizualizacji i pracy z oddechem. Jej muzyki słucha nawet Adam Małysz.
- 7 IX g.8.00 targi staroci
- 11 IX g.16.00 „Pierwsza pomoc w turystyce” (org. Koło Przewodników PTTK)
- 17 IX g.17.00 spotkanie organizacyjne Cieszyńskiego Studia Rytmiki i Tańca
- 25 IX g.15.00 giełda filatelistyczna
- 29 IX g.17.00 spotkanie organizacyjne Cieszyńskiego Klubu Filmowego
- 26 – 28 IX „Skarby z cieszyńskiej trawły” (szczegóły na afiszach)

Wystawy (Galeria czynna w dni powszednie w g.13.00-18.00)

- 2 – 29 IX międzynarodowa wystawa grafiki (w ramach „Triennale 100 miast” – Cieszyn 2003)

„Triennale 100 miast” jest olbrzymią nowatorską akcją wystawienniczą obejmującą blisko 100 ekspozycji realizowanych na przestrzeni lat 1997 – 2003. Jej celem jest udostępnienie wspaniałych dzieł nadesłanych z całego świata na Międzynarodowe Triennale Grafiki i tworzenie najwyższej rangi wydarzeń artystycznych w programach kulturalnych środowisk w Polsce, a tym samym przyczynienie się do powstawania nowych rzesz odbiorców sztuki i elit kulturalnych nadających ton aktywności swojemu miastu, wskazujących wagę kultury w nowym modelu Polski. Prezentowane na wystawach „Triennale 100 miast” prace zostały wytypowane przez międzynarodowe jury z ogromnej liczby nadesłanych grafik. W ramach akcji „Triennale 100 miast”, rozpoczętej w 1997 r., do tej pory zrealizowano wystawy między innymi w: Żywcu,

Ślupsku, Opolu, Krośnie, Zakopanem, Mielcu, Zgorzelcu, Szczecinie, Wieliczce, Łańcucie, Myślenicach, Bydgoszczy, Toruniu, Rzeszowie i kolejny raz w Cieszynie.

26 IX – 10 X „Nasz strój – nasza tożsamość” – wystawa z okazji 10-lecia Muzeum Regionalnego „Na Grapie”

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

43-400 Cieszyn, ul. Mennicza 46, tel. 851-38-40 (do 47), www.ata.com.pl/kcc, kcc@cieszyn.petex.bielsko.pl; dyrektor: Krzysztof Szelong

Czytelnia Główna, tel. w.112; czynna w poniedziałki, wtorki, środy, piątki w g.10.00-18.00, w soboty w g.9.00-15.00

zamówienia najpóźniej do piątku g.16.00; udostępniane są druki z XIX i XX w. oraz mikrofilmy

Czytelnia Zbiorów Specjalnych, tel. w.113; czynna w poniedziałki, wtorki, środy, piątki w g.8.00-15.00

udostępniane są stare druki, rękopisy, dokumenty życia społecznego, ikonografia, kartografia

Wystawy (czynne w poniedziałki, wtorki, środy, piątki w g.8.00-15.00) do 26 IX „Cieszyńskie rody. Michejdowie”

4. Beskidzki Festiwal Nauki i Sztuki

18 – 20 września

18 IX, czwartek

g.10.00 Uniwersytet Śląski w Katowicach Filia w Cieszynie, ul. Bielska 62

„Rola komputera w sztuce” – seminarium naukowe
g.17.00 uroczyste otwarcie 4. Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki (Teatr Lalek „Banialuka”, Bielsko-Biała, ul. A. Mickiewicza 20)

„Rola i znaczenie technologii i depozytu wartości dla urzeczywistnienia rozwoju lokalnego” – wykład inauguracyjny prof. zw. dr. hab. Franciszka Piontka

g.17.45 wernisaż pt. „Pejzaże w miniaturze” – prezentacja twórczości pedagogów Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Filii w Cieszynie

g.18.00 „W 80 dni dokoła świata” – spektakl
seminarium teatrolologiczne „Teatr na granicy” (współpraca teatrów Polski, Czech i Słowacji)

Wydział Inżynierii Włókienniczej i Ochrony Środowiska ATH

g.13.00 „Hydrobiologia potoków górskich” – wystawa, poster, mgr Urszula Więzik (ATH, ul. Willowa 2, bud.A, s.A15)

- g.18.00 autorska wystawa prac ad. Ernesta Zawady w Galerii „Bazylierek”, wystawa prac studentów (Bielsko-Biała, ul. Wzgórze 8)

Uniwersytet Śląski w Katowicach Filia w Cieszynie, Wydział Artystyczny, Instytut Sztuki

- g.10.00 warsztaty malarskie dla 35 osób – prowadzi ad. Mirosław Ciślak (Klub Środowiskowy „Śrubka”, Żywiec Sporysz, ul. Grunwaldzka 13)

Wydział Budowy Maszyn i Informatyki ATH

- g.10.00 prezentacja samochodów badawczych i dydaktycznych Katedry Silników Spalinowych i Pojazdów – wystawa (18, 19 IX); dr hab. inż. Kazimierz Romaniszyn, prof. ATH, dr inż. Jan Dziada (dziedziniec główny ATH)

- g.10.00 „Zastosowanie algorytmów ewolucyjnych do rozwiązywania problemów grafowych” – wykład; dr. inż. Stanisław Zawiślak (ATH, ul. Willowa 2, bud.A, s.A15)

- g.10.00 „Modelowanie wirtualnej rzeczywistości przy użyciu programów komputerowych OPENGL i DIRECT3D” – warsztaty 18 i 19 IX; mgr inż. Kornel Warwas, inż. Szymon Tengler (ATH, bud.A, s.022)

- g.13.00 „Komputerowe modelowanie ruchu maszyn przy wykorzystaniu ADAMS” – warsztaty 18 i 19 IX; mgr inż. Tomasz Gancarczyk, dr hab. inż. Andrzej Harlecki (ATH, bud.A, s.117)

Książnica Beskidzka w Bielsku-Białej, Dział Zbiorów Specjalnych, ul. Podcienie 9

- g.9.00 „Ex-Llibris – znak własnościowy książki” – warsztaty; Jolanta Rakowska

- g.13.00 prezentacja „Skarby na dyskach – digitalizacja zbiorów zabytkowych”; 18 – 20 IX; mgr Bogusława Gutan

Muzeum w Bielsku-Białej – Zamek Sułkowskich

- g.11.00 „Bielsko-Biała na dawnych widokówkach z początków XX wieku” – wycieczka terenowa po mieście (zbiórka na zamku); mgr Piotr Kenig

- g.13.00 „Jak żyli ludzie w prehistorii” – lekcja muzealna; mgr Bożena Chorąży

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Małolitrażowych „Bosmal”

- g.12.00 „Ekologiczne aspekty rozwoju silników samochodowych” – wykład; dr. inż. Piotr Bielaczyc (ATH, bud.C, s.C6)

Wydział Humanistyczno-Społeczny ATH

- g.13.00 „Rola inicjatyw społeczno-wychowawczych w wychowaniu” – wykład dla Bielskiej Szkoły Polityki Społecznej; dr Grzegorz Grzybek (ATH, s.A104)

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Bielsko-Biała, ul. Legionów 81

- g.13.00 „Istota programowania obiektowego” – wykład; prof. nadzw. dr Józef Kukuczka

Wydział Zarządzania i Informatyki ATH

- g.14.00 „Po co nam demokracja? Społeczeństwo obywatelskie XXI wieku” – wykład; dr hab. Ewy Jurczyńska-McClusky, prof. ATH (ATH, bud.C, s.C6)
- g.14.00 „Teoria i praktyka zrównoważonego rozwoju wspólnot lokalnych” – wykład; mgr Marek Klimek (Urząd Miasta Jastrzębia Zdroju, al. J. Piłsudskiego 60)
- g.14.00 „Metody optymalizacyjne w logistyce” – warsztaty; mgr inż. Jolanta Wyród-Wróbel, mgr inż. Grzegorz Biesok (ATH, bud.A, s.A020)
- g.15.00 „Wstępne wyniki z badań dotyczących tożsamości regionalnej” – komunikat; mgr Anna Barabasz, mgr Ireneusz Jeziorski (ATH, bud.A, s.A104)

Kolegium Nauczycielskie w Bielsku-Białej, ul. Krakowska 30

- g.11.00 „Nie czekając na e-Godota. Projekt e-learningowy dla gimnazjum” – wykład, warsztat; mgr Lechosław Hojnacki (wykład s.103; warsztat s.204)
- g.14.00 „Psychospołeczna sytuacja Romów w świetle TEORII NAPIĘCIA R. AGNEWA” – wykład; mgr Jacek Bylica (s.103)

Franciszek Dzida przedstawia

- g.20.00 film „Strefa zmierzchu”; reż. F. Dzida; wyst. J. Nowicki, J. Kołeczek, K. Abrahamowicz, C. Chrapkiewicz (Książnica Beskidzka, Dział Zbiorów Specjalnych, ul. Podcienie 9)

Miejski Dom Kultury – DK Włókniarzy, Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 12 wystawa fotografii „Anglia, Szkocja” Wandy Oczko-Zagajewskiej; czynna od 8 do 27 IX

- g.10.00 warsztaty teatralne (teatr lalek, recytacja); Ewa Bryk-Nowakowska (18,19,20 IX, s.30)

Regionalny Ośrodek Kulturalny, Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 8, Galeria wystawa fotograficzna „Inna perspektywa” Jerzego Nierody; czynna od 5 IX do 3 X

Radio „Bielsko”, Bielsko-Biała, ul. Olszówka 62

- g.10.00,12.00,14.00 prezentacja Studium Dziennikarsko-Edytorskiego, wizyta w studiach (Katarzyna Szeliga-Juchnik)

Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Cieszyn, ul. T. Regera 6

- g.10.00 „Malowany piernik” – konkurs, wystawa; mgr Justyna Sudyka, mgr Maksymilian Kapalski

19 IX, piątek

Wydział Inżynierii Włókienniczej i Ochrony Środowiska ATH

- g.10.30 „Instrumentalne metody oznaczania zanieczyszczeń w wodzie i ściekach” – warsztaty; dr inż. Bożena Mrowiec, dr inż. Grażyna Kuzmider, mgr inż. Lucyna Przywara, mgr inż. Bożena Kozina (ATH, Plac Fabryczny 2, lab. nr 119; możliwa II tura o g.11.00)
- g.12.00 „Metale organiczne jako przyszłość elektroniki” – wykład; dr inż. Ryszard Fryczkowski (ATH, ul. Willowa 2, bud.A, s.A15)

- g.14.00 „Pokaz mody – co mam w duszy gra” – wystawa; dr inż. Monika Bogusławska-Bączek (ATH, Galeria „3-2-0”, ul. Willowa 2)
- g.14.00 „Zagrożenie powodziowe – fakty i mity” – wykład; prof. dr hab. inż. Beniamin Więzik (ATH, ul. Willowa 2, bud.A, s.A15)

Wydział Budowy Maszyn i Informatyki ATH, ul. Willowa 2

- g.10.00 „O rozwiązywaniu równań stopnia trzeciego i wzorach CARDANO” – wykład; dr Szymon Wąsowicz (bud.C, s.A15)
- g.12.00 „Systemy CAD – narzędzie współczesnego inżyniera” – warsztaty; dr inż. Ireneusz Wróbel (bud.A, s.02)

Wydział Zarządzania i Informatyki ATH

- g.10.00 „Ocena sensoryczna wybranych postaci kawy” – warsztaty; mgr inż. Paulina Gajewska, mgr inż. Mariusz Kubański (ul. Willowa 2, bud.A, s.A119)
- g.12.00 „Proces zarządzania strategicznego ukierunkowany na wzrost wartości firmy” – wykład; mgr inż. Bartosz Krysta (Starostwo Powiatowe w Cieszynie)
- g.14.00 „Finanse publiczne jako źródło finansowania zadań gmin – praktyka konstruowania i realizacji budżetu gminy” – wykład; mgr Adam Matusiewicz (Starostwo Powiatowe w Cieszynie)
- g.16.00 „Proces kontroli zarządczej podmiotów funkcjonujących w gminach” – wykład; dr Dariusz Michalski (Starostwo Powiatowe w Cieszynie)
- g.17.00 „Ekspansja i strategie marketingowe dużych sieci handlowych a handel wewnętrzny i rozwój gminy” – wykład; mgr Katarzyna Kaluża (Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Cieszyn, Dom Narodowy)

Wydział Humanistyczno-Społeczny ATH

- g.11.00 „Sztuka interpretacji” – wykład z dyskusją; dr Marek Bernacki (ATH, ul. Willowa 2, bud.C, s.C6)
- g.13.00 „Słowiańskie potyczki słowne” – warsztaty; dr Agnieszka Będkowska-Kopczyk (ATH, ul. Piastowska 44)
- g.13.00 „Czy można żyć bez filozofii? Konsekwencje społeczne zaniku kultury filozoficznej” – seminarium; dr hab. Wiesław Wójcik, prof. ATH (I LO im. M. Kopernika w Bielsku-Białej)
- „Plotka, legenda, mit współczesny” – wykłady, warsztaty; dr hab. Dionizjusz Czubała (I LO)
- „Problem rozumienia i pamięci w nauczaniu języka obcego” – wykłady, warsztaty; dr hab. Wojciech Gorczyca (I LO)

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Bielsko-Biała, ul. Legionów 81

- g.11.00 „Prawo, finanse i systemy ekspertowe” – wykład; prof. zw. dr hab. Antoni Niederliński

Uniwersytet Śląski w Katowicach, Filia w Cieszynie – Wydział Artystyczny, Instytut Sztuki, ul. Bielska 62

- g.10.00 warsztaty komputerowe dla 12 osób; ad. Ryszard Pieleś, Katedra Projektowania Graficznego (s.123)
- g.10.00 warsztaty graficzne dla 12 osób; ad. Joanna Piech-Kalarus, Katedra Grafiki (s.123)
- g.10.00 warsztaty ceramiczne dla 12 osób; ad. Małgorzata Krętowicz, pracownia ceramiki (s.123)
- g.10.00 warsztaty fotograficzne dla 12 osób; ad. II st. Witold Jacyków (Klub Środowiskowy „Śrubka”, Żywiec, ul. Grunwaldzka 13)
- g.10.00 warsztaty malarskie dla 35 osób; prof. Józef Holard, ad. Krzysztof Dadak (Klub „Śrubka”, Żywiec)

Muzeum w Bielsku-Białej

- g.11.00 „Z dziejów przemysłu wełnianego w Bielsku-Białej” – lekcja muzealna; mgr Piotr Kenig (Muzeum Techniki i Włókiennictwa, Bielsko-Biała ul. Sukiennicza 7)
- g.13.00 „Śladami średniowiecznego Bielska” – wycieczka po starówce; mgr Bożena Chorąży (zbiórka na zamku)
- g.18.00 „Przynależność terytorialno-polityczna Bielska-Białej na przestrzeni wieków na podstawie map” – wykład; mgr Piotr Kenig (zamek)

Książnica Beskidzka, Bielsko-Biała

- g.12.00 wernisaż grafiki Noemi Boby; wystawa czynna od 19 do 30 IX (Dział Zbiorów Specjalnych, ul. Podcienie 9)

Radio „Bielsko”, Bielsko-Biała, ul. Olszówki 62

- g.12.00 „Przekazy lękowe” – wykład Witalisa Butryma

Bielska Szkoła Polityki Socjalnej

- g.13.00 „Prawa osób niepełnosprawnych. Twórczość osób niepełnosprawnych umysłowo i chorych psychicznie” – wykład, warsztat, wystawa; mgr Aurelia Włoch (ATH, ul. Willowa 2, bud.C, s.C6)

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Małolitrażowych „Bosmal”

- g.13.00 „Prezentacja metod badania silników i emisji w laboratorium badawczym” – pokaz; dr inż. Piotr Biela-czyc (Bielsko-Biała, ul. Sarni Stok 93)

Beskidzki Instytut Tekstylny

- g.14.00 „Wykorzystanie włókien nowej generacji m.in. do produkcji kamizelek kuloodpornych” – wykład, wystawa; prof. dr hab. Jan Wnuk (Cieszyn, Dom Narodowy)

Kolegium Nauczycielskie w Bielsku-Białej, ul. Krakowska 30

- g.11.00 „Zastosowanie programów CABRI i DERIVE do ilustracji geometrycznych popularyzacji problemów geometrycznych i analitycznych w matematyce” – wykład, prezentacja; dr Eryk Kurcius (s.103)
- g.14.00 „Wprowadzenie do psychoterapii Gestalt. W poszukiwaniu własnej relacji ze światem” – wykład; mgr Agnieszka Książek (s.103)

Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Cieszyn, ul. T. Regera 6
g.12.00 „Historie ludzkich pasji – 200 lat cieszyńskiego mu-
zealnictwa” – wykład; mgr Mariusz Makowski

I LO im. A. Osuchowskiego w Cieszynie, pl. J. Słowackiego 2
„Multimedialna obróbka grafiki i wideo z wykorzysta-
niem kamery i cyfrowego aparatu fotograficznego” –
wykłady, warsztaty; mgr Tomasz Kanadys, inż. Da-
riusz Jeruzel

Zespół Szkół Budowlanych w Cieszynie, pl. Dominikański 1
„W kręgu fascynacji architekturą, kulturą i walorami
krajobrazowymi Cieszyna” – konkurs, wystawa, pre-
zentacja filmu; mgr inż. Urszula Fedorowicz, mgr inż.
Jolanta Bąk, mgr inż. Piotr Chraniuk

Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Cieszynie
„Czysta energia” – seminarium, wystawa; mgr inż.
Zdzisław Matras, mgr inż. Jan Śliwka, mgr inż. Jaro-
sław Liszka, mgr inż. Anna Hernik

Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi
Cieszyńskiej w Cieszynie, pl. J. Londzina 3
Targi Firm Symulacyjnych; osoba odpowiedzialna
mgr Lilianna Zemła

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. W. Szybińskiego w Cie-
szynie, ul. I. Kraszewskiego 11 (s.13 oraz laboratorium CISCO)
zajęcia w Lokalnej Akademii Informatycznej; mgr inż.
Sławomir Plisz, mgr inż. Grażyna Sukiennik

20 IX, sobota

Uniwersytet Śląski w Katowicach Filia w Cieszynie – Wydział Arty-
styczny, Instytut Sztuki

g.10.00 warsztaty malarskie dla 35 osób; Agnieszka Ciślak,
mgr Barbara Stasica-Steblik (Klub Środowiskowy
„Śrubka”, Żywiec, ul. Grunwaldzka 13)

Muzeum w Bielsku-Białej – Zamek Sułkowskich

g.11.00 „Początki Bielska w świetle badań archeologicznych”
– wykład; mgr Bogusław Chorąży

ROZMAITOŚCI

Propozycje bielskich placówek

Kabaret „Długi” wystąpi 21 IX o g.18.00 w „Domu Żołnierza”
Wojskowy Ośrodek Kultury „Dom Żołnierza”, ul. W. Broniewskiego 27,
tel. 812-03-37

Święto Wojsk Lądowych

Rozpocznie się 7 IX o g.10.00 na pl. Ratuszowym. O g.11.00 nabożeństwo ekumeniczne w kościele ewangelickim Marcina Lutra w Białej. Od g.14.00 „Festyn żołnierski” – pokazy sprawnościowe, sprzętu, musztry, koncerty orkiestry wojskowej itd.

Święto Chleba

O g.10.00 msza w kościele Opatrzności Bożej. Od g.11.00 trwać będą prezentacje i występy artystyczne na pl. Ratuszowym. Po zakończeniu imprezy ok. g.14.00 wyroby bielskich piekarzy zostaną przekazane do Banku Chleba.

Cech Rzemiosł Spożywczych, ul. Bazaltowa 20, tel. 821-02-61

Międzynarodowy Piknik Lotniczy Euroregionu „Beskidy”

Odbędzie się na lotnisku: 13 IX w g.10.00-22.00 i 14 IX w g.10.00-20.00. W programie: wystawa samolotów i szybowców historycznych i współczesnych, pokazy – lotnicze, spadochronowe, akrobacji i modeli latających, a także loty widokowe, rodzinny rajd rowerowy, koncerty estradowe, lotniczy bal Radia „Bielsko”, konkursy itp. Aeroklub Bielsko-Bialski, ul. Cieszyńska 321, tel. 815-18-79

„Schizofrenia – Otwórzcie drzwi”

IV Bielskie Dni Psychiatrii „Schizofrenia – Otwórzcie drzwi” odbędzie się 14 IX. O g.14.00 na pl. Bolesława Chrobrego będzie można przejść przez symboliczne drzwi i otrzymać certyfikat tolerancji i solidarności z osobami chorymi. Będzie kiermasz prac wykonanych przez chorych, loteria fantowa, wystawa i punkt informacyjny. Od g.14.00 na zamku Sułkowskich rozpocznie się sesja z udziałem prof. Ireny Krupki-Matuszczyk i ks. dr. Marka Studenckiego.

Specjalny Psychiatryczny ZOZ, ul. Mostowa 1, tel. 814-91-96

Można potańczyć

SilverClub – w weekendy gra DJ Dino, początek o g.20.30

SilverClub, Bielsko-Biała, ul. Międzyrzecka, tel. 498-85-55

Salsowe noce – 6,13 i 26 IX w g.20.00-3.00

Papuga Park Hotel, Bielsko-Biała, ul. Zapora 3, tel. 818-58-60

Szkoła tańca Izy i Josego Torresów – inauguracja zajęć 28 IX o g.16.30
Spółdzielcze Centrum Kultury „Best”, ul. Jutrzenki 18, tel. 829-05-81

Kultura włoska

Centro Italiano di Cultura zaprasza na spotkania z kulturą włoską i kursy językowe.

Centro Italiano di Cultura i Konsulat Republiki Włoskiej, ul. Bohaterów Warszawy 26, tel. 816-40-68, www.centroitaliano.pl, info@centroitaliano.pl

Opracowanie wkładki, na podstawie informacji nadesłanych do 18 sierpnia 2003 r., Małgorzata Słonka. Rys. Agata Tomiczek-Woloncziej. Organizatorzy i instytucje zastrzegają sobie prawo zmian w repertuarach i programach imprez.

Sezon na zmiany

Dwie bielskie placówki kultury rozpoczynają sezon pod nowym, tymczasowym jak na razie, kierownictwem. Prezydent Bielska-Białej odwołał ze stanowisk Małgorzatę Kubicę-Bilską – dyrektor Galerii Bielskiej BWA (czerwiec) oraz Piotra Tomaszuka – dyrektora „Banialuki” (lipiec).

Pełniącą obowiązki dyrektora Galerii Bielskiej BWA została Agata Smalcerz, odpowiedzialna dotąd za artystyczną stronę działalności tej instytucji. Nie nastąpiły zatem żadne niespodziewane zmiany w planach wystawienniczych. W wakacje galeria pracowała co prawda na nieco niższych obrotach, ale to z powodu kanikuły. Przedłużono ekspozycję „Papier – piąty żywioł”, a w połowie sierpnia ukazała się płyta multimedialna, zaprojektowana przez Leszka Domagałę i sponsorowana przez Techmex SA, dokumentująca projekt „Papierowa sfera” (wspomniana ogólnopolska wystawa sztuki papieru, spektakle Joanny Wiszniewskiej-Domańskiej i Papierowego Teatru Mody studentów łódzkiej ASP oraz warsztatów dla młodzieży „Jak powstaje papier czerpany”).

W najbliższym czasie w galerii zobaczyć możemy wystawę grafiki Pawła Warchoła, tkanin Włodzimierza Cygana, Zygmunta Łukasiewicza i Jędrzeja Stępaaka oraz malarstwo Magdaleny Gryski, o czym bardziej szczegółowo informujemy we wkładce repertuarowej. W drugiej połowie października czeka nas spotkanie ze sztuką czeską. W sali górnej zaprezentuje swoją twórczość Jiří Surůvka, posługujący się różnorodnymi środkami wyrazu (malarstwo, grafika, rzeźba, wideo, performance, kabaret). Natomiast w sali dolnej zobaczyć będzie można czeską grafikę I połowy XX wieku ze zbiorów Muzeum Sztuki w Pradze.

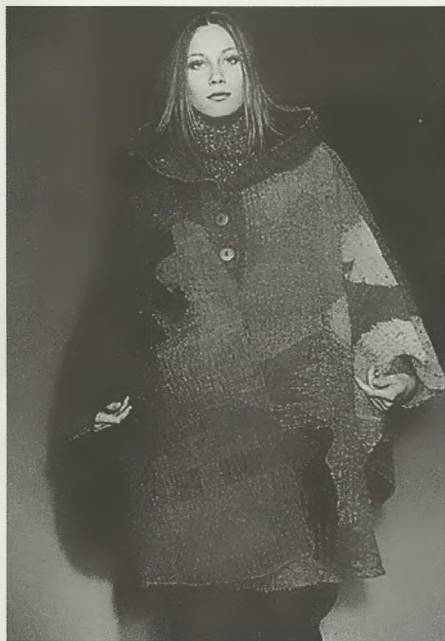
Po czeskich artystach przyjdzie czas na Polaków – uczestników 36. edycji „Bielskiej Jesieni”, będącej najważniejszym konkursem współczesnego malarstwa polskiego. Wystawa laureatów rozpocznie się 21 listopada 2003 i potrwa do 31 stycznia 2004 roku. Agata Smalcerz planuje zorganizowanie także salonu odrzuconych, czyli pokazanie jaka twórczość nie znalazła uznania w oczach jurorów. Jest oczywiste, że z wielu

*Paweł Warchoła, „Krzęzek 11129”
Reprod. Galeria Bielska BWA*

Małgorzata
Stonka

**W NOWYM
SEZONIE**

Zygmunt Łukasiewicz, ręcznie tkana peleryna. Fot. z archiwum Galerii

względów może okazać się to wydarzeniem niezwykle ciekawym i pouczającym.

W Ratuszu, gdzie od kilku lat Galeria Bielska realizuje małe ekspozycje, będziemy mogli do końca roku zobaczyć prace Konrada Sowickiego (komputerowo przetworzone fotografie), Janusza Karbowniczka (malarstwo), Beaty Ryś-Hensler (malarstwo) oraz Katarzyny Dietrych-Kuzak (malarstwo, tkanina).

Przypomnijmy, że Galeria Bielska BWA w ostatnich latach w rankingach (m.in. „Polityki”) plasuje się w pierwszej piątce – a niekiedy i wyżej – najlepszych tego typu instytucji w kraju.

Po wakacyjnej przerwie sezon w teatrze „Banialuka” rozpocznie się, tak jak było to planowane, w połowie września. Na razie zespół wraca z urlopów i rozpoczynają się intensywne próby. Na pierw-

szy spektakl teatr zaprasza 17 września, będzie to „W 80 dni dookoła świata”. To samo widowisko prezentowane będzie również dzień później, w czasie uroczystej inauguracji Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki, która odbędzie się właśnie w „Banialuce”. We wrześniu na afiszu ponadto „Pinokio” i „Ach, jak cudowna jest Panama”, a więc widowiska dla dzieci i młodszych, i starszych. – *Jeśli chodzi o inne sztuki, które były w repertuarze teatru, na razie nie mogą być prezentowane w związku z zastrzeżeniem złożonym jeszcze w czerwcu przez Piotra Tomaszuka w ZAiKS-ie. Zastrzeżenie dotyczy tego, że nie może zostać przedłużona licencja dla „Banialuki” na prezentowanie sztuk, których jest on autorem, adaptatorem czy autorem opracowania twórczego, bez jego pisemnej zgody. Do czasu uzyskania umów licencyjnych „Banialuka” nie ma prawa eksploataowania tych tytułów – mówi pełniąca obowiązki dyrektora bielskiej sceny lalkowej Lucyna Kozień, kierownik literacki teatru.*

W odniesieniu do sztuki „Cyrk Dekameron” Piotr Tomaszuk – na piśmie – nie wyraził zgody na jej eksploatację w teatrze „Banialuka”. Natomiast Lucyna Kozień ma zapewnienie, że P Tomaszuk wyrazi zgodę na granie „Pchły Szachrajki” (autor adaptacji), „Jabłoneczki” (opracowanie twórcze) i „Koziołka Matołka” (autor adaptacji), jednakże na razie nie dopełnił

stosownych formalności w ZAiKS-ie.

W związku z taką sytuacją, wywołaną przez odchodzącego w ostrym konflikcie z władzami Piotra Tomaszuka, „Banaluka” nie może realizować zaplanowanych spektakli. Prowadząc bieżącą działalność, musi na nowo budować repertuar tego sezonu. Jest to najważniejsze obecnie zadanie.

Co zatem w planach na najbliższy czas? Od 1 września rozpoczynają się próby wznowieniowe do głośnego, znakomitego spektaklu „Samotność” według prozy Brunona Schulza, ze scenografią Jerzego Zitzmana. Zapewne ta wiadomość ucieszy wielu widzów, a sztuka będzie cieszyć się powodzeniem. Po kilku latach udało się uzyskać zgodę od spadkobierców Schulza na jej prezentację i jednocześnie zgodę reżysera François Lazaro na przeprowadzenie prób wznowieniowych, w częściowo nowej obsadzie. Premierę tego spektaklu, adresowanego do młodzieży, zaplanowano na październik.

Wobec uszczuplenia repertuaru pojawiła się absolutna konieczność przygotowania nowego spektaklu dla dzieci. Prowadzone są w tej sprawie rozmowy z czołówką twórców teatru lalkowego, ale niezbędne jest tutaj finansowe wsparcie władz miasta, ponieważ w obecnym budżecie nie ma żadnych środków, które pozwoliłyby teatrowi na zrealizowanie premiery.

Od 1 września rozpoczyna też intensywną (ze względu na bardzo już późną porę) działalność Biuro Festiwalowe, gdyż w maju 2004 roku odbędzie się kolejna edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Lalkarskiej. I tu również trzeba zaczynać pracę od początku, dotychczas bowiem nie zostały w tym zakresie poczynione żadne przygotowania.

W planach „Banaluki” nie może zabraknąć udziału w festiwalach. Być może zespół będzie mógł w październiku zaprezentować „Pinokia” podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek „Spectaculo Interesse” w Ostrawie (Czechy), zaś z całą pewnością z tym samym spektaklem pojawi się na Ogólnopolskim Festiwalu Teatrów Lalek w Opolu, również w październiku.

Pozycja „Banaluki” wśród polskich scen lalkowych od lat pozostaje bezdyskusyjna, a złożyły się na to lata pracy wielu najznakomitszych reżyserów, scenografów, aktorów i zespołu

*Projekt karocy do „Pinokia”.
Reprod. z archiwum „Banaluki”*

Autorem scenografii i kostiumów do „Pinokia” jest Pavel Hubička. Fot. archiwum

techniczno-administracyjnego. Powinna być naszym wspólnym celem – myślę tutaj zarówno o zespole pracowników tej instytucji, o widzach, współpracownikach, dziennikarzach, ale przede wszystkim o władzach, które mają przecież ostatnie słowo – ochrona tego dorobku. Obecna, niewątpliwie trudna, sytuacja teatru wymaga dużej delikatności i przede wszystkim rozważli. Oby ich nie zabrakło.

Informacja z ostatniej chwili. Jak poinformowała nas 25 sierpnia Lucyna Kozień, Piotr Tomaszuk nie wyraził zgody na eksploatację jakiegokolwiek ze swoich sztuk w TL „Banialuka”.

Na co do Polskiego?

Janusz
Legoń

Plany artystyczne Teatru Polskiego w pierwszej połowie nowego sezonu wyglądają bardzo atrakcyjnie. Tradycyjny „Weekend z teatrem” (połowa października) składać się będzie tym razem z trzech premier.

Pierwsza z nich to przygotowana jeszcze przed wakacjami realizacja „Ulicy Gagarina” Gregory’ego Burke’a w reżyserii Norberta Rakowskiego – uważanej za skrzyżowanie „Wściekłych psów” Tarantina z „Czekając na Godota” Becketta gorącej sztuki o ślepych buncie ludzi czujących się trybami w ma-

chinie globalistycznej gospodarki. Brutalny język, aktualna problematyka, bardzo ciekawe kreacje aktorskie (warto zwrócić uwagę na Rafała Sawickiego, który prezentuje nieznaną dotąd bielskiej publiczności walory swojego aktorstwa). Przedstawienie to, obok „Prezydentek”, „Milczenia” czy „norway.today”, należy do tego nurtu repertuarowego bielskiej sceny, w którym teatr ma opisywać współczesny świat językiem współczesnej dramaturgii.

Odmienne w nastroju i stylistyce będzie przedstawienie „Kolacja na cztery ręce” Paula Bärza (reż. Henryk Rozen). To znana już w Polsce z wcześniejszych inscenizacji komedia, której punktem wyjścia jest zdarzenie fikcyjne – spotkanie Bacha z Händlem w roku 1747 z okazji przyjęcia Bacha do Towarzystwa Nauk Muzycznych, którego pierwszym i jedynym członkiem honorowym Händel był od roku 1745. W rzeczywistości obaj muzycy nigdy się nie spotkali. Wszystkie pozostałe fakty, przy całej swobodzie interpretacji, są jednak autentyczne, w tym także wyraźna niechęć Händla do spotkania z Bachem i wielokrotnie ponawiane przez Bacha próby nawiązania kontaktu z nierównie sławniejszym kolegą podczas jego pobytu w Niemczech.

Trzecia październikowa premiera to „Tamara” kanadyjskiego autora Johna Krizanca (reż. Tomasz Dutkiewicz). Powstała w 1981 r. sztuka oparta jest na zdarzeniu z biografii głośnej malarki Tamary Łempickiej, która w styczniu 1927 roku przybyła do rządzonych przez Mussoliniego Włoch, by namalować portret przebywającego w areszcie domowym Gabriela d’Annunzia. Ale nie treść jest ważna, tylko fakt, że widzowie mają do dyspozycji w ciągu jednego wieczoru – jak precyzyjnie policzono – 479001600 (tak! silnia liczby 12) różnych polityczno-artystyczno-erotycznych historii, akcja rozgrywa się bowiem równocześnie w wielu miejscach, pomiędzy którymi widzowie mogą się swobodnie przemieszczać. Poszukiwanie prawdy o zdarzeniach, których jesteśmy świadkami, to jeden z głównych tematów tej sztuki. Jest to jednak też rzecz o artyście, o faszyzmie, ale może przede wszystkim o relacjach pomiędzy jednostką a zbiorowością rozumianą już to jako państwo, już to jako system obowiązujących w społeczeństwie norm moralnych. W Polsce „Tamara” była dotąd realizowana tylko raz – było to głośne przedstawienie w warszawskim Teatrze „Studio” w 1990 roku w reżyserii Macieja Wojtyszki.

W listopadzie Teatr Polski zaprasza na kolejną premierę z gwiazdami. W „Dublerze” wyreżyserowanym przez Tomasa Dutkiewicza wystąpią gościnnie Edyta Olszówka i Piotr Machalica, w początkach grudnia natomiast na bielskiej scenie pojawi się nowe przedstawienie dla dzieci – „Księga dżungli” (reż. Czesław Sieńko).

Miłośnicy najbliższego repertuaru muszą poczekać na nową farsę aż do sylwestra (tradycyjnie drugą częścią sylwestrowego wieczoru będzie gala piosenki – tym razem znajomość angielskiego nie będzie konieczna, by śpiewać wraz z artystami...).

Zjednoczeni w różnorodności

Tylko kilka miesięcy dzieli Polskę od przystąpienia do Unii Europejskiej. Jak nam w tej Unii będzie? Czy silne ekonomicznie państwa nie zdominują naszej kultury? Czy należy obawiać się globalizacji lub, jeszcze gorzej, amerykańizacji?

Zjednoczeni w różnorodności – taki obraz przyszłej Europy został zapisany w projekcie konstytucji, która już wkrótce ma połączyć 25 państw. Rozwiewaniem naszych wątpliwości poświęca się ostatnio wiele uwagi. Temu miała też służyć III Międzynarodowa Konferencja Europejska „Europa wielu kultur”, która odbyła się w Wiśle w dniach 25 – 26 lipca w ramach Letnich Spotkań Europejskich i była próbą odpowiedzi na nasze wątpliwości. Z jednej bowiem strony chcemy żyć na poziomie światowym, robić zakupy w hipermarketach, żywić się w fast foodach, z drugiej staramy się o rejestrację narodowości śląskiej i organizujemy festiwale typu Tydzień Kultury Beskidzkiej. Jacy wobec tego jesteśmy?

– *Nasza kultura będzie taka jak ta, którą nosimy w sercu* – uspokojała uczestników prof. Genowefa Grabowska – przewodnicząca Senackiej Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. W Brukseli, gdzie powoli się zdomowiamy, funkcjonuje już specjalne biuro promocji ziemi śląskiej. To od ludzi, którym powierzymy reprezentowanie naszego regionu, zależeć będzie obraz Polski i jej mieszkańców. Choćby bogactwo naszego folkloru jest nie tylko doskonałym atutem promocyjnym, ale też wizytówką całego kraju. Z takim stwierdzeniem zgodził się wicemarszałek Senatu RP – Kazimierz Kutz. Tyle tylko, że to, co dla pozostałych prelegentów było powodem do zadowolenia, zostało przez reprezentanta Śląska bardzo ostro skrytykowane.

– *Nie ma demokracji w naszym kraju, a zawłaszczona przez partijnictwo władza nie ma pomysłu na Polskę* – gorzkie słowa senatora poruszyły uczestników spotkania. Senator Kutz nie po raz pierwszy wypowiadał tak ostre słowa o demokracji i o roli Śląska w jednoczącej się Europie. O zaistnienie w świadomości Polaków innej społeczności – górali czadeckich – upomniał się jeden z dyskutantów, Roman Chowaniec, który od wielu lat czyni starania mające na celu uznanie praw tej grupy do polskości.

1 maja 2004 roku zjednoczona Europa przyjmie do swego grona kolejnych dziesięć państw. Prawie czterdzieści milionowa

Aleksandra
Kąkol

KULTURA

Polska już dziś musi się zatroszczyć o należyte miejsce w nowej wspólnocie. Wystąpienia wszystkich prelegentów konferencji wskazują na to, że nie możemy mieć kompleksów, bo Europejczykami byliśmy od zawsze, a to, co wkrótce stanie się naszym udziałem, jest jedynie przystąpieniem do nowych struktur. Bogactwo kulturowe polskich ziem jest wartością ponadnarodową i możliwości jej prezentacji są niezbędne do stworzenia „kultury europejskiej wielu źródeł”. – *Możecie skorzystać z naszych doświadczeń – zachęcał konsul generalny Austrii Ernest Peter Brezovszky. – Nam się udało, wam się też powiedzie, a droga, którą właśnie podążamy – zjednoczenie przez kulturę – jest najbardziej naturalnym kierunkiem w dążeniu do integracji – mówił czystą polszczyzną austriacki dyplomata. – Bowiem kultura to czyste sedno duszy każdego z narodów – z zadowoleniem podsumował dyrektor Instytutu Polskiego w Bratysławie Jerzy Kronhold.*

Rys. A. Tomiczek-Wołonciej

Tradycyjnym zakończeniem Letnich Spotkań Europejskich w Wiśle jest inauguracja Tygodnia Kultury Beskidzkiej. W tym roku jego dodatkową atrakcją był powrót na estradę wiślańską, po dwunastu latach, Międzynarodowych Spotkań Folklorystycznych. Tysiące osób w strojach ludowych przewinęło się przez wiślański amfiteatr, prezentując z dumą swój folklor. Do miasta zjechało na ten okres tysiące turystów, których nie przegonił z widowni nawet ulewny deszcz. Przez dziewięć dni bawiono się od rana do późnej nocy. A dziś? Dziś już czekamy na 41. TKB z jego wspaniałą atmosferą, różnorodnością i miłością do kultury, która mimo różnic jednoczy całe narody. I jest to nie tylko najbardziej wymowny obraz szacunku dla inności, ale i nasz bilet na pociąg do Europy.

Bystra dla Fałata

Dla mieszkańców Bystrej i wszystkich członków Towarzystwa Przyjaciół Bystrej 150-lecie urodzin Juliana Fałata to szczególny jubileusz. Właśnie ten wybitny akwarelista jak nikt dotąd rozślawił i – jakbyśmy to dzisiaj powiedzieli – wypromował na szeroką skalę tę urokliwą miejscowość.

Rocznica urodzin artysty pozwoliła na przypomnienie w szczególny sposób jego życia i twórczości, a zwłaszcza jego wielkiej miłości do Bystrej. Jubileuszowe obchody stały się okazją nie tylko do wyremontowania willi, którą Fałat kupił w 1910

Alina
Macher

roku i w której mieszkał do końca swojego życia, oraz wydania przez Muzeum w Bielsku-Białej I tomu korespondencji malarza, ale również ufundowania przez członków TPB pamiątkowej tablicy, którą zamontowano przy wejściu do Fałatówki.

Miłośnicy Bystrej skupieni wokół Towarzystwa, na czele z jego przewodniczącą Jadwigą Kolarczyk, podjęli się także organizacji uroczystej wieczornicy połączonej z prezentacją utworów uczniów z bystrzańskich szkół – podstawowej i gimnazjum – oraz promocją własnej publikacji o wybitnym artyście. Niewielka, ale interesująca książeczka „Fałat w Bystrej” przybliżyła nam życie i twórczość tego malarza, tak nierozzerwalnie związanego z podbeskidzką miejscowością. Podczas rocznicowego spotkania, które odbyło się w Domu Strażaka 30 lipca, a zostało zapoczątkowane złożeniem kwiatów na grobie artysty i mszą odprawioną w kościele Wniebowzięcia NMP, można było zobaczyć poplenerową wystawę Stowarzyszenia Plastyków „Ondraszek” oraz bystrzańskiego malarza Stanisława Nikła, a przede wszystkim odczuć, jak ważną nadal postacią dla Bystrej jest Julian Fałat. Potwierdzają to prace młodzieży i te plastyczne, i te literackie, które podkreślają jego związki z tą miejscowością. Z przyjemnością trzeba stwierdzić, że w szkolnych konkursach poświęconych Fałatowi uczniowie bardzo chętnie, z młodzieńczym zapałem i entuzjazmem, brali udział. Pejzaże zimowe utrwalone akwarelami, utwory pisane prozą czy wiersze o artyście zadziwiły komisje konkursowe znajomością tematu, wnikliwą obserwacją i rzetelnością w przedstawieniu faktów z życia malarza. Młodzi artyści, tak jak on, czerpali natchnienie z gór, to właśnie piękne widoki, Beskidy otaczające Bystrą, stały się głównym motywem wszystkich obrazów i utworów.

Obchody 150-lecia urodzin artysty jeszcze się nie zakończyły. 6 listopada odbędą się uroczystości nadania jego imienia Gimnazjum w Bystrej. Julian Fałat, który zwiedził pół świata, tak bardzo zachwycił się tym zakątkiem, że obrał go na swoją ostatnią przystań. Teraz, po półtora wieku, zaraził swą miłością młodych ludzi i jako patron szkoły będzie czuwał nad ich talentami i umiejętnościami.

Mała ojczyzna

Tradycje regionalistyczne są na Śląsku Cieszyńskim mocno zakorzenione. Dość wspomnieć kwartalnik „Zaranie Śląskie” i skupionych wokół niego pisarzy, ludzi sztuki, zbieraczy folklorystycznych.

W czasach stalinowskich racjonalizm został z życia publicznego wytrzebiony. Posiadająca kilkudziesięcioletnie tradycje

Macierz Szkolna mogła wznowić działalność – jako Macierz Ziemi Cieszyńskiej – dopiero po Październiku 1956. Ale prawdziwy renesans regionalizmu nastąpił w latach 90. minionego stulecia. Cieszyńskie znalazło się znów w pierwszym szeregu. W 1993 r. Zarząd Główny Macierzy Ziemi Cieszyńskiej był organizatorem III Śląskich Spotkań Regionalnych. Poddał myśl, by poświęcić je edukacji regionalnej. W uchwale końcowej zwrócono uwagę na szczególną rolę nauczyciela w tym zakresie i potrzebę dostarczenia mu niezbędnych materiałów do prowadzenia tego rodzaju edukacji.

Macierz zajęła się energicznie wcielaniem tego zadania w życie. Pozyskała wsparcie finansowe z funduszu Phare na zorganizowanie pierwszej konferencji dla nauczycieli. Poświęcono ją geografii i przyrodzie Śląska Cieszyńskiego. Podczas następnych dwu konferencji przedstawiono wykłady z zakresu historii oraz kultury materialnej i duchowej regionu. Plon konferencji ukazał się w 2001 r. drukiem. Tom ma ponad 400 stron i stanowi rodzaj podręcznika do nauczania treści regionalnych.

Na tym jednak nie koniec. W ubiegłym roku Macierz Ziemi Cieszyńskiej oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowego w Czeskim Cieszynie wystąpiły wspólnie z kolejną inicjatywą – zorganizowania po obu stronach Olzy warsztatów edukacji regionalnej i dziedzictwa kulturowego. Projekt pod nazwą „Śląsk Cieszyński – mała ojczyzna w Europie” uzyskał dofinansowanie Unii Europejskiej w wysokości ponad 8 tysięcy euro.

W warsztatach, które rozpoczęły się w Cieszynie w marcu, bierze udział czterdziestu nauczycieli – po dwudziestu z obu stron granicy. Ich zakończenie przewidziano na październik. Owocem projektu będą także materiały metodyczne, scenariusze lekcji, kasetę wideo oraz programy multimedialne, które pomogą nauczycielom w prowadzeniu zajęć z dziedzictwa kulturowego. (zl)

„Gratias Agit” dla „Solidarności”

„Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka” (wcześniej Polsko-Czechosłowacka) działa od października 1981 r. Wtedy to działacze wywodzący się ze środowisk opozycyjnych, głównie karty 77 w Czechosłowacji oraz Komitetu Obrony Robotników i „Solidarności” w Polsce, podpisali konspiracyjną umowę o współpracy.

Do najaktywniejszych działaczy stowarzyszenia należeli: Václav Havel, Adam Michnik, Jacek Kuroń, Zbigniew Bujak i Petr Uhl. Ważną rolę odgrywał w kontaktach polskich i czeskich działaczy Cieszyn. 21 sierpnia 1989 r. tamtejsi działacze:

Jerzy Kronhold, Marian Dembiniok i Zbigniew Machej zorganizowali wielką manifestację w związku z 21. rocznicą inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację. Uczestniczyli czołowi działacze stowarzyszenia z obu krajów. Głośnym echem odbiły się również organizowane przez „Solidarność” akcje protestacyjne przeciw zamierzonej przez Czechów budowie koksowni w podcieszkańskiej Stonawie.

Po zmianach ustrojowych w Polsce i w Czechach „Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka” przeszła na nowe formy działalności, głównie społeczną, kulturalną i samorządową. Podczas I Walnego Zjazdu stowarzyszenia w 1992 r. powołano 6 oddziałów regionalnych. Jednym z nich został oddział cieszyński. Jego m.in. zasługą są takie znane nie tylko w nadolziańskim regionie imprezy, jak Festiwal Teatralny „Na granicy”, Festiwal Filmów Czeskich i Słowackich „Kino na granicy”, Cieszyńska Jesień Jazzowa. Działacze stowarzyszenia mieli również wymierny udział w utworzeniu Euroregionów „Glaucensis” i „Śląsk Cieszyński”.

19 czerwca odbyła się w Pałacu Czemińskim w Pradze uroczystość wręczenia przyznawanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej prestiżowych nagród „Gratias Agit”. Jednym z kilkunastu laureatów z całego świata było Stowarzyszenie „Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka”. Z rąk ministra Cyrila Svobody odebrali nagrodę jego przedstawiciele w osobach Jerzego Hermy i Jolanty Dygoś z Cieszyna oraz Gertrudy Chovaniokowej z Czeskiego Cieszyna. (zl)

Nagrodzone recenzje

Poniżej zamieszczamy kilka fragmentów recenzji nagrodzonych w tegorocznym konkursie zorganizowanym przez Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej. (Patrz BIK nr 8/2003).

W marcu br. byłem w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej na spektaklu pt. „W 80 dni dookoła świata”, adaptacji powieści Juliusza Verne’a pod tym samym tytułem. Najbardziej byłem ciekawy, jak autor scenariusza przeniósł na scenę ogromną ilość przygód, które przeżywali bohaterowie książki w różnych zakątkach świata.

Kurtyna się podnosi...

Na scenie stoi tylko duże biurko i duża szafa, a u góry wisi duży wiklinowy kosz. W trakcie przedstawienia okazuje się, że te przedmioty, w zależności od potrzeb rozgrywającej się akcji, „udają” różne miejsca. Szafa jest raz konsulem, raz wię-

„W 80 dni dookoła świata”. Fot. z archiwum „Banialuki”

zieniem, kawiarnią lub pokojem. Biurko także zamienia się w pokład statku lub słonia, na którym bohaterowie wędrują przez dżunglę. Innych „miejsz” niezwykłych nie opisuję. To trzeba zobaczyć! Przeżycia i przygody bohaterów pokazuje się bardzo skrótowo, ale intrygująco. O niektórych czyta tylko narrator z wielkiej księgi.

Do tego trzeba dodać świetną grę aktorów, którzy robią co mogą, aby rozbawić i zainteresować publiczność. Ciekawie gra Ryszard Sypniewski, jako Fileas Fogg – poważny, powolny Anglik. Najzabawniejszy wydaje mi się Radosław Sadowski w roli służącego i towarzysza podróży pana Fogga. Jego śmieszne zachowanie, zabawne powiedzonka, krzyki, akrobatyczne wyczyny na linach i w koszu wywołują śmiech i okłaski młodej widowni. Innych aktorów też warto zobaczyć. W książce na pewno jest więcej przygód, dokładniej i ciekawiej opisanych (szczególnie podróż przez dżunglę i uratowanie księżniczki Audy), ale warto zobaczyć bielskie przedstawienie.

I co ważne, po przedstawieniu miałem okazję wziąć do ręki różnego rodzaju lalki i przekonać się, że kierowanie nimi nie jest wcale takie proste. Pomysł „wychodzenia z roli” na oczach dzieci uważam za świetny, ale co czują wtedy maluchy? Tak czy tak, „W 80 dni dookoła świata” to następny bardzo udany spektakl Teatru Lalek „Banialuka”.

Patryk Wojtyła

uczeń V klasy Szkoły Podstawowej nr 2 w Bielsku-Białej, III nagroda w kategorii szkół podstawowych i gimnazjów

W katowickiej inscenizacji zrezygnowano z kostiumów z epoki. Aktorzy ubrani są w codzienne stroje, każdy z nas mógłby ubrać kostium któregoś z aktorów i bez obawy wyjść na ulicę. Czy dobrze? Wydaje mi się, że tak. Łatwiej mi zrozumieć XVIII-wieczny tekst dramatu w czasach współczesnych, kiedy widzę „normalnie” ubranych aktorów. Także, jedynie symboliczna, dekoracja ułatwia odbiór. Kiedyś wydawało mi się, że taka skąpa dekoracja nie jest najlepszym pomysłem, że wszystko powinno być „po Bożemu”, że tam, gdzie powinny być drzwi, są drzwi, a kanapa ma być kanapą. Teraz jednak coraz bardziej podobają mi się dekoracje, które nie dopowiadają wszystkiego. Dekoracje, które nie „zabijają” mojego wyobrażenia o pokoju Lady Milford czy domu muzykanta. Przy tym lubię, kiedy na scenie prawie wszystko jest ciemne i jedynie aktorzy wyłaniają się z tej czerni.

Artur Adamczyk

licealista z Jaworzna, II miejsce w kategorii szkół średnich, recenzja „Intrygi i miłości” Fryderyka Schillera w Teatrze im. S. Wyspiańskiego w Katowicach

„Szewcy” to wyraz życiowego pesymizmu Witkacego. Każda idea społeczna, koncepcja porządku świata jest pusta i bez sensu. Każda władza kryje się za bujną frazeologią i legendą męczenników. IDEOLO, IDEOLO... jak pisał w wierszu, w tym samym czasie, Tuwim. Każdej władzy chodzi tylko o to, by się *zakokainować meksykańskimi langustami i luxdziwkami w majonezie*. Wszystko obraca się wokół żądzy władzy, kobiet, pijatyk. Perwersja, wyuzdanie, kolejne przewroty, ludzie na smyczy. Monologi wyrwane z kontekstu, jakieś śpiewne partie; ekstatyczne narkowizje przy krymskoje szampanskoje i muzyce (pseudo-Wagner, rosyjskie disco polo). Muzyka i aktorzy tworzą ten światek. Scenografia mniej – bo jej nie ma. Ładniej – jest z duchem czasu minimalistyczna. Reżyser wprowadził kilka pomysłów i zmian; ma prawo. Najważniejszy jest korowód barwnych postaci tryskających energią – w mundurach, garniturach i z rozcięciem. Wyeksponowani są przedstawiciele trzech klas społecznych: proletariatu, arystokracji i mieszczaństwa. Majster-profeta-filozof Sajetan (Kazimierz Czapla), księżna Irina Wsiewołodowna Zbereźnica-Podbierzka (na bielskiej scenie debiutuje Katarzyna Skrzypek), Prokurator Scurwy (Grzegorz Sikora) – zaczyna jako wysztychowany inteligent agitujący na skrzynce od jabłek, kończy sponiewierany na łańcuchu, krzycząc: *Tfu, do czorta, pękła mi aorta!* Ten tekst powtarzałem przy każdej okazji przez następne dni.

Mariusz Kusion

licealista – obecnie już absolwent – z Bielska-Białej, wyróżnienie w kategorii szkół średnich, spektakl Teatru Polskiego w Bielsku-Białej

*W Milówce działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich. Na imprezę „Śpiywoj, tońc i groj w Milówce na góralskom nute” przygotowowały nie tylko degustację regionalnych potraw, ale także widowisko pt. „Kolybka”.
Fot. Barbara Chrobak (Studio „Flash”, Milówka)*

*Wykonana przez Jędrzeja Stępaka wiklinowa rzeźba
obok Galerii Bielskiej BWA. Fot. z archiwum Galerii Bielskiej*

350549

